

Er lokal daginstitution en borgerret?

Et casestudie blandt borgere med børn i daginstitution, foretaget i et udsat boligområde i Randers kommune.

Forfatter - Studienummer

Morten Ærthøj Pedersen – 20145527

Dato

03.06.2019

Abstract

In Denmark, there presently are a total of 43 neighborhoods classified as vulnerable – neighborhoods where the lowest socioeconomic rank lives. Of the 87,000 citizens living in these areas, around 10,300 are children under the age of 0 to 5 years. The present Danish government wishes to develop these neighborhoods by various political means to remove their classification as vulnerable. With a political majority in Spring 2018, several actions were taken to this end. Some of these actions were directed at the daycare sector where a different distribution of children was sought in order to diminish grouping of children from vulnerable neighborhoods. A political action such as this one results in profound changes in the public daycare institutions located in the vulnerable neighborhoods with a risk that their child-base disappears altogether. This thesis examines how this issue affects local vulnerable neighborhoods in the city of Randers.

How – if at all – do the impacted citizens feel that they are acknowledged when their daycare institution no longer exists? This is examined by collecting empirical data via several interviews with parents from both a public daycare and a self-employed daycare. These parents experience several issues; how they do not feel acknowledged due to politicians' failure to act on the issues, how they are uncomprehending of the fact that society can simply choose to close daycare institutions perceived by the parents to be well-functioning, how citizens feel when they struggle to fit into Danish standards and culture without experiencing any acknowledgement and how our culture does not seem to recognize citizens of lower socioeconomic status.

In this thesis, the foundation of the government's actions are discussed on the basis of the collected empirical data. The government wishes to achieve a better integration of immigrants into Danish society through better Danish language skills, stronger connection to the labor market and positive commitments in the local society. The informants interviewed here, however, believe that the political actions targeting the daycare sector has the opposite effect, namely, that people will feel less connected to their local communities.

In conclusion, citizens of vulnerable neighborhoods in Denmark feel unacknowledged by society as such and these neighborhoods hereby risk further and increasing stigmatization as the strongest socioeconomic citizens move away and local daycare institutions close as a result. This self-perpetuating, negative effect is in direct contrast to the political aim of improving integration of immigrants into Danish society.

Indholdsfortegnelse

1.0 Indledning.....	4
1.1 Problemformulering	5
2.0 Metode	6
2.1 Casestudie	6
2.1.1 Casetyper	8
2.1.2 Validitet	9
2.2 Interview.....	11
2.2.1 Struktureret eller ustruktureret interview?.....	12
2.2.2 Semistruktureret.....	13
2.3 Opsummering	14
3.0 Regeringens tiltag ”Ét Danmark uden parallelsamfund”	14
3.1 Fysisk nedrivning og omdannelse af udsatte boligområder	15
3.2 Styring af hvem der kan bo i de udsatte boligområder	15
3.2.1 Stop for kommunal anvisning til udsatte boligområder for ydelsesmodtagere	15
3.2.2 Lavere ydelse for tilflyttere i ghettoområder	16
3.2.3 Kontant belønning til kommuner, der lykkes med integrationsindsatsen.....	16
3.3 Styrket politiindsats, højere straffe og skabe mere tryghed	16
3.4 En god start på livet for alle børn og unge.....	17
3.4.1 Skole	17
3.4.2 Daginstitution	18
3.4.3 Obligatorisk dagtilbud skal sikre bedre danskundskaber inden skolestart.....	18
3.4.4 Bedre fordeling i daginstitutioner.....	19
3.4.5 Selvejende daginstitution	21
4.0 Historien om de danske ”ghettoer”	21
4.1 Problematikken ved de almene boligområder	22
4.1.1 Økonomiske udfordringer	23
4.1.2 Byggetekniske udfordringer.....	24
4.1.3 Arkitektoniske udfordringer	25
4.1.4 Bymæssige udfordringer.....	25
4.1.5 Organisatoriske udfordringer	26
5.0 Randers vinklen	26
5.1 Hvorfor Randers?.....	26
5.2 Den politiske arena	29

6.0 Anerkendelsesteori.....	31
6.1 Individperspektivet på anerkendelse	31
6.2 Samfundsperspektivet på anerkendelse	32
6.3 Anerkendelsesformer	33
6.3.1 Misanerkendelse	33
6.3.2 Respektanerkendelse	33
6.3.3 Værdsættelsesanerkendelse	34
6.4 Anerkendelses potentielle indflydelse.....	34
6.5 Statens muligheder.....	35
7.0 Analyse	35
7.1 Forældrebestyrelsesmødet.....	36
7.1.2 Anerkendelsesformer	42
7.1.3 Respektanerkendelse	42
7.1.4 Misanerkendelse	44
7.1.5 Værdsættelsesanerkendelse	45
7.3 Forældre interviews.....	49
7.3.1 Børnehuset Jennumparken.....	51
7.3.2 Værdsættelsesanerkendelse	51
7.3.3 Respektanerkendelse	52
7.4 KFUM børnehave	52
7.4.1 Værdsættelsesanerkendelse	53
7.4.2 Misanerkendelse	54
7.4.3 Respektanerkendelse	56
8.0 Delkonklusion	59
8.1 Respektanerkendelse	59
8.2 Misanerkendelse	60
8.3 Værdsættelsesanerkendelse	60
9.0 Diskussion	61
10 Konklusion	64
11 Litteraturliste	65
12 Bilag	67

1.0 Indledning

I Danmark er der 43 udsatte boligområder. Her bor der omkring 87.000 borgere i Danmarks udsatte boligområder (Transport-, Bygnings- og Boligministeriet 2018). Af disse er 10.300 børn i aldersgruppen 0-5 år, svarende til ca. 11 pct. af de borgere, der er bosat i de udsatte boligområder (Velfærdspolitisk Analyse 2018, s. 1). For at blive et udsat boligområde, skal man udfylde to af fire kriterier, hvilke vil blive forklaret på et senere tidspunkt i specialet, men et kriterie kan f.eks. være ”andelen af beboere, der alene har en grunduddannelse, overskrider 60 pct.”. Alle kriterierne er med til at identificere den laveste socioøkonomiske del af befolkningen. Det er borger der er i udkanten af arbejdsmarkedet, på kant med loven og har en lav indkomst.

I sommeren 2018 blev der tildelt 254 millioner kroner over tre år til at styrke daginstitutioner, hvor 80 pct. af forældrene modtager økonomisk fripladstilskud (Børne- og Socialministeriet 2018). Det vil sige, at mange af disse midler vil blive tildelt daginstitutioner, der er beliggende i områder, hvor det socioøkonomiske niveau er lavt. Dette skyldes, at et af kriterierne for at komme på listen over et udsat boligområde er niveauet af arbejdsløshed og lav uddannelsesniveau (Transport-, Bygnings- og Boligministeriet 2018). Vil midlerne blive tildelt daginstitutioner i de udsatte boligområder.

Jeg vil på et senere tidspunkt komme ind på regeringens udspil ”Ét Danmark uden parallelsamfund”, som jeg vil mene er modstridende med tiltagene for tildelingen af disse ekstra midler til daginstitutioner i de udsatte boligområder. Man kan sige, at regeringen prøver at højne niveauet i daginstitutionerne - men samtidig vil regeringen med deres udspil sætte restriktioner op for de selv samme daginstitutioner.

Samtidig vil jeg se på hvordan anerkendelse, kan have en stor betydning for borger der ikke føler sig som en del af samfundet. Her vil jeg arbejde med Axel Honneths anerkendelsesteori. Teorien er samfundskritisk, den bygger på, at borgere prøver at opnå en form for anerkendelse i samfundet, skal man studere, hvad der ligger til grund for dette behov ved individet. Hos individet ligger der dybdeliggende emancipation forhåbninger (frigørelsesforhåbninger). Hvis det socialt laveste samfundslag mister deres jobs, velfærdsydelserne forsvinder og politikerne ikke agerer eller lytter til befolkningen. Hvis dette opstår, er det ikke en selvfølge, at individerne prøver at opnå anerkendelse i samfundet (Laumann Jørgensen 2018, s. 28).

Individet kan stå i en situation, hvor de manglende ressourcer, i form af manglende uddannelse og økonomisk råderum gør, at individet ikke har overskud til at søge anerkendelse i samfundet (ibid.). Selv hvis politikere ønsker at give et økonomisk tilskud til det socialt laveste samfundslag, vil politikerne også skulle have en frigørelsestilgang til det laveste sociale samfundslag. Hvis ikke politikerne giver det, vil de økonomiske tiltag kun have en negativ effekt. Selv hvis de svageste i samfundet får middelklassens livstilsprodukter, så vil befolkningsgruppen stå med en manglende anerkendelsesfølelse (ibid. s. 29).

1.1 Problemformulering

Når regeringens ændringer eller tiltag for at komme parallelsamfundene i Danmark til livs står til at påvirke de udsatte områder, har det også konsekvenser. Konsekvenserne er mange, da udspillet fra regeringen rammer bredt - lige fra beboersammensætningen i de udsatte boligområder til de kommunale eller private institutioner, der er placeret i nærområdet. Dette skyldes, at deres børnesammensætning alt andet lige vil blive ændret, for at kommunen kan opretholde pasningsgarantien.

Borgerne, der har valgt at bosætte sig i området, har selv truffet den beslutning, men det har børnene ikke. Derfor vil specialet fokusere på tiltagene, der berører daginstitutionsområdet og undersøge, hvilke konsekvenser det kommer til at have for børnefamilierne i lokalsamfundet i de udsatte boligområder. Således lyder specialets problemformulering som følgende:

Hvilke konsekvenser har regeringens udspil "Ét Danmark uden parallelsamfund" for børnefamilierne i de udsatte boligområder? Og hvilken følelse står børnefamilierne tilbage med?

2.0 Metode

Med udgangspunkt i problemformuleringen på foregående side er formålet med specialet at undersøge, netop hvilke konsekvenser regeringens udspil har for familierne i de udsatte boligområder.

Dette undersøges gennem casestudier, hvor der er taget udgangspunkt i to daginstitutioner i Randers kommuner, der er placeret i nordbyen. Det er i dette område hvor Randers kommunes udsatte boligområder er placeret. For at undersøge casestudiet, blev der foretaget en række interviews, der er analysegrundlaget på specialet.

De analytiske begreber brugt i analysen præsenteres og forklares, når de anvendes. Derimod præsenteres den metodiske tilgang her i metodeafsnittet – det vil sige metoden bag brugen af casestudies og interviews.

2.1 Casestudie

Da jeg i specialet har valgt at arbejde med en problemstilling, der er bygget op omkring daginstitutioner i Randers kommune, har jeg vil analyseret på en række interviews, der er foretaget med forældre fra daginstitutioner i Randers Nordby. Derfor er mit arbejde foretaget med udgangspunkt i en case-baseret tilgang. Dette skyldes dels, at jeg arbejder med et udgangspunkt i Randers kommune, og samtidig har jeg valgt primært at arbejde ud fra interviews fra én enkelt daginstitution. Dette var dog ikke den oprindelige hensigt - men mit resultat fra daginstitution nr. to, i Børnehuset Jennumparken, var desværre ikke fyldestgørende, på samme niveau som KFUM børnehave. Hvis jeg havde lige fyldestgørende resultater fra de to daginstitutioner, ville jeg have haft et empirisk datagrundlag fra en stor kommunal daginstitution og en mindre selvejende daginstitution.

Fordelen ved at lave et casestudie, hvor man har udgangspunkt i én enkelt case, er, at man får mulighed for at arbejde med en kompleks og særlig problemformulering, da man har mulighed for at gå i dybden med den enkle case - og tage højde for de særlige ting, der netop er ved den enkle case (Bryman 2012, s. 66). I mit speciale prøver jeg at opnå en indsigt i den følelse, en befolkningsgruppe får, når der bliver lavet politiske tiltag, der påvirker deres hverdag.

Jeg har indsamlet fire interviews med forældre fra Børnehuset Jennumparken, syv interviews med forældre fra KFUM børnehave samt analyseret et dagsordenspunkt på et forældrebestyrelsesmøde hos KFUM børnehave. Med dette datagrundlag har jeg mulighed for at

undersøge følelserne hos forældrene i specielt den selvejende daginstitution KFUM børnehave, hvilke analyserne bærer stort præg af.

Til et casestudie, bruges der både kvalitativ og kvantitativ empiri. Det er dog ofte de kvalitative empiriformer, der bliver brugt i de humanistiske- og samfundsmæssige studier, som observationsstudier og semistruktureret interviews. Ved et semistruktureret interview, er der en mulighed for, at man kan skaffe empirisk data, hvor interviewpersonerne har åbnet sig op gennem en åben dialog mellem interviewer og informant (ibid., s. 68).

I specialet har jeg holdt en række semistruktureret interviews, da jeg ønskede, at deltagerne skulle åbne sig op og snakke så meget som muligt på den tid, jeg havde til rådighed. Min tid med forældrene var desværre sparsom, da jeg fangede forældrene, mens de var ved at afhente deres børn i daginstitutionen.

Til mit gruppeinterview (forældrebestyrelsesmøde), eller observationsstudie, havde jeg ikke fremstillet nogen interview guide til. Jeg vidste ikke, hvordan den daglige leder ville have emnet bragt op. Men det viste sig at gå godt, og forældrene åbnede sig meget op, hvor de gav udtryk for en masse følelser omkring deres situation - men også omkring, hvilken situation KFUM børnehave og boligområdet ville komme til at befinde sig i.

Et casestudie kan ikke blot beskrives som et studie, hvor man afholder interviews eller observationsstudier. Interviews og observationsstudier er mere en metode til at fremskaffe empiri til den videre analyse, mens et casestudie er en forskningsstrategi, der kan være behjælpelig til at undersøge et givent fænomen – i dette tilfælde følelsen, der opstår, når en befolkningsgruppe ikke bliver anerkendt (ibid., 68-70). For at jeg kan undersøge min problemformulering, arbejder jeg ud fra en deduktiv tilgang, hvor jeg prøver at bevise om min teori passer til den empiri jeg har indsamlet (Boolsen 2015, s. 241-242). Dette kan jeg gøre, ved jeg at efter indsamlingen af empirien, koder mine transskriberet interviews. Jeg har arbejdet ud fra en teoristyret kodning, hvor det har været min teori der har styret hvilket citater der er blevet inddraget i min analyse. Jeg har arbejdet for at få datareduceret mine interviews, specielt mit interview med forældrebestyrelsen hos KFUM børnehave, da dette interview varede over 1 time og 15 min (Kristiansen 2015, s. 484-485). Jeg har ikke arbejdet med de mere klassiske kodningsmetoder, da min problemformulering var at undersøge borgeres følelser. Der er ikke bestemte ord eller vendinger, der beskriver følelser. De mere klassiske kodningstyper er datastyret kodning og automatisk kodning (ibid.).

2.1.1 Casetyper

Der findes fem former for casetyper: kritisk, ekstrem, repræsentativ, afdækkende og longitudinal (ibid., s. 70). Jeg vil kun kort gennemgå de fire casetyper, som jeg ikke bruger, hvortil jeg vil gennemgå den ekstreme casetype nærmere, da denne type ligner mit studie mest.

Et kritisk casestudie er en case, hvor man undersøger feltet ud fra en tankegang om, at hvis en tendens kan ses i et tilfælde, glæder det for alle tilfælde. Hvis det ikke er tilfældet, glæder det i ingen tilfælde. Det vil sige, at hvis man tager én case, og konkluderer ud fra denne ene case, vil man konkludere ud fra alle cases, selvom man ikke har gennemgået mere end én case. Casen kan således nemt bruges til at teste eksisterende teorier, da casen vælges på baggrund af teorien med henblik på at give en forståelse af den problemstilling, der er opstillet (Flyvbjerg 2015, s. 508-510.).

Den repræsentative case er, hvor man udvælger en case, man har forventning om at den er repræsentativ i forhold til den generelle sammenhæng. Det er ikke nødvendigvis den case, der er mest informationsrig. Casen er dog god til at teste, om nyetablerede teorier har en sammenhæng i empirien (Bryman 2012, s. 70.).

Den afdækkende case er, hvor der er mulighed for at forske ved at observere og analysere et fænomen, der ikke tidligere har været tilgængeligt at udforske. Man tester således, om teorien passer inden for det givne område (ibid.).

Longitudinal case, er en case, hvor man studerer en case over tid, for at finde frem til, om der er sket en udvikling eller tendens. Dog har mange casestudier elementer fra et "Longitudinal casestudie". Ulempen ved dette studie er, at man nemt kan komme til at vælge empiri ud fra, hvad der er tilgængeligt og passer ind i studier, frem for muligheden for at få det bedste empiriske datagrundlag, der udfordrer ens teori eller problemstilling (ibid.).

Det sidste casestudie, jeg vil gennemgå, er en ekstrem case, hvilke jeg vurderer, er det passende casestudie til at forklare min undersøgelse.

Formålet er at finde frem til informationer om det pågældende felt. Disse informationer er særligt problematiske eller succesfulde, enten på den ene yderlighed eller den anden. Målet er ikke at skabe en repræsentativ viden indenfor feltet, så man prøver ikke at undersøge, om casen er repræsentativ eller ej, men i stedet prøver man at undersøge, hvorvidt den enten er særlig problematisk eller succesfuld (ibid.). Jeg prøver dermed at forstå en følelse indenfor et felt omkring daginstitutioner og hvilke konsekvenser, regeringens tiltag har. Jeg prøver ikke at forstå følelsen blandt alle forældre, der er tilknyttet feltet. Men i stedet prøver jeg at forstå den følelse, der kommer frem hos forældrene fra de udsatte boligområder, der direkte

bliver påvirket - samt den følelsesmæssige udvikling der sker, når forældrene bliver præsenteret for konsekvenserne for deres daginstitution.

Den ekstreme case er god til at fremhæve pointen på en dramatisk måde (Flyvbjerg 2015, s. 507-508). I specialet kommer der således stærke følelser frem ved de enkle interviews med forældre, men specielt til forældrebestyrelsesmødet, hvor flere kommer med stærke udtalelser som f.eks:

Forælder 14: "Jeg bliver så sur Susanne, nu har jeg ikke mere at sige." (Bilag 1, s. 14)

Hvis jeg havde valgt en daginstitution, der var repræsentativ for hele befolkningsgrundlaget i Randers kommune, ville jeg f.eks. have taget Børnehuset Nyvang (nr. 11 på oversigtskortet på side 28), der er placeret imellem Helsted (en forstad til Randers), midtbyen og nordbyen. Her ville jeg måske have fået et mere nuanceret indblik i, hvad forældrene generelt føler i Randers kommune. Men da jeg prøver at vise et bestemt område og deres borgere, vil jeg gerne finde frem til netop deres følelser. Dog er min problemstilling også tilpasset problematikken i forhold til de udsatte boligområder, men det gør ikke, at borgere fra andre boligområder ikke også kan have en holdning til eller bestemt følelse omkring specialets problematik. Men eftersom jeg har taget valget om at snakke med forældre, primært fra KFUM børnehaven og enkle fra Børnehuset Jennumparken, gør det, at jeg går efter den mest optimale og ægte reaktion fra forældrene.

2.1.2 Validitet

Men hvor valide er casestudier egentligt? Willian J. Diamond satte i 1996 spørgsmålstegn ved forskningsmetoden, da der herskede en tendens til at bekræfte den forudindtagede holdning fra den indsamlede af data (Flyvbjerg 2015, s. 512). Casestudiet lider af det, Diamond kalder en "ødelæggende skavank", da det ikke er en videnskabelig metode, der bliver brugt til at indsamle data. Tendensen er, at de forudindtaget holdninger bliver taget med, når indsamlingen og fortolkningen af dataen bliver foretaget (ibid.).

Filosoffen Francis Bacon beskrev denne tendens som et fænomen ved menneskets indblanding, tilbage i 1620 (nedskrevet i 1853):

"Som følge af sin egenart antager den menneskelige forståelse let en større grad af orden og regelmæssighed i tingen, end den i virkeligheden finder. Når et

udsagn først er blevet fremsat, tvinger den menneskelige forståelse alt andet til at give ny støtte og beskæftigelse. Det er den særlige of gentagne fejl ved den menneskelige forståelse at blive mere bevæget og påvirket af det, som bekræfter, den af det, som afkræfter.” (ibid., s. 512)

Jeg forsøgt ikke at lade mig påvirke af den viden jeg har skaffet inden de forskellige interviews, for at sikre at interviewsene blev så neutrale som muligt, i håb om at informanterne åbner sig op, og kommer ud med deres holdninger og følelser indenfor emnet.

Jeg har som sådan ikke nogen forudindtaget antagelse om, hvilken følelse borgerne fra de udsatte boligområder har, når de bliver præsenteret for konsekvenserne for regeringens tiltag. Jeg har uundgåeligt selv en personlig holdning til regeringens tiltag, men dette påvirker ikke den undersøgelse, jeg foretager, da jeg bevidst distancerer mig herfra. Det er dog vigtigt at have Francis Bacons udtalelse in mente, når der indsamles empiri.

Jeg vil i næste afsnit komme nærmere ind på, hvordan jeg har bygget de pågældende interviews op, og hvordan jeg har prøvet at blande mig så lidt som muligt - specielt under forældrebestyrelses-mødet, hvor målet var at få en reaktion frem hos de deltagende personer.

Jeg vil dog sætte en tese op, som jeg efterfølgende vil kunne falsificere eller verificere. Jeg har en tese om, at de forældre, jeg har snakket med, har en eller anden form for følelse/påvirkning fra regeringens tiltag, der kan komme til at gå ud over bestemte børnefamilier. Dem, som jeg har stillet spørgsmålet til, har således givet en reaktion på den ene eller anden måde, hvor de har tilkendegivet at have en følelse af manglende anerkendelse til de forældre, der bliver berørt af tiltagene.

Når man falsificere, prøver man at gå igennem sin empiri for at finde frem til ”den sorte svane”, hvor man leder efter undtagelsen. Når man finder undtagelsen, har man fundet frem til, at der ikke er nogen tendens (ibid. s. 505-506). I mit tilfælde har jeg ikke fundet nogen forældre, som ikke har en holdning overfor regeringens tiltag – på nær forældre, hvor jeg havde sprogbarriere. Samtidig er der nogle forældre, som jeg grundet tidspres ikke har fået bekræftet, om der er følelser omkring manglende anerkendelse eller ej. Blandt andet derfor vil man ikke kunne bruge casestudiet alene som grundlag for en videnskabelig forskning. Men casestudiet kan bruges til at finde en general udvikling og endvidere kan aasestudiet bidrage til den videnskabelige proces, som supplement til andre metoder (ibid., s. 506).

2.2 Interview

En vigtig del af min analyse består således af interviews med forældre fra daginstitutionen, der er placeret nær de udsatte boligområder i Randers Kommune. Jeg har valgt to forskellige tilgange til interviewene, da jeg har ansigt-til-ansigt interviews med forældre, men jeg samtidig også har et gruppeinterview med en forældrebestyrelse.

Indenfor samfundsvidenskaben er interviewformen blevet den mest almindelige forskningsmetode til at undersøge menneskers livssituation, meninger, holdninger og oplevelser (Tanggaard & Brinkmann 2015, s. 29). Interviewet bruges ofte til at få adgang til at høre menneskers oplevelse af forskellige fænomener fra deres hverdag. Det er dermed den direkte kilde til at forstå menneskers opfattelse af fænomener (ibid., s. 31). Med et interview er det således muligt at få en koncentreret forståelse af bestemte begivenheder, situationer eller fænomener ved at afholde interview med bestemte udvalgte personer. Antallet af informanter kan variere alt efter projektets rammer, varighed og ressourcer. Men der er ingen regler for, hvor mange informanter, der skal til for at beskrive en given begivenhed, situation eller fænomen bedst muligt. Dog er studieprojekter ofte ramt af få ressourcer i form af eksempelvis tids deadlines (ibid., s. 32).

I specialet er der forholdsvis mange interviews - dog af en meget kort varighed. Af ansigt-til-ansigt interviews har jeg tolv, mens jeg har et gruppeinterview med fem deltagere. Jeg har dermed prøvet at opnå et mætningspunkt. Et mætningspunkt er, hvor man ikke opnår ny viden ved at foretage flere interviews (ibid.). Jeg mener således ikke, at der opstod ny viden ved de sidste ansigt-til-ansigt interviews, hvorfor jeg som sagt valgte at stoppe derefter. Det skal dog siges, at den sidste person forælder 12, var det interview, der var klart det mest informative, da interviewpersonen kom fra de udsatte boligområder. Men inden forælder 12 vil jeg alligevel mene, jeg fik den samme viden – men forælder 12 var blot ekstra god til at udtrykke sine følelser. Om det var min spørgeteknik eller spørgsmålene, eller om det blot var den viden, man kunne få ud af personerne, ved jeg ikke. Normalt kan interviews ikke skaffe viden om alle ting, da der findes bedre metoder til at skaffe ”hårddata” om, hvad folk fysisk gør - eller hvilken uddannelse, løn, jobsituation osv. de har. Interviews er derimod velegnet til at opnå en bedre forståelse af folk, og hvilken relationer der er mellem mennesker (ibid., s. 33).

For at lave et godt speciale, der er bygget op omkring interviews, er det vigtigt, at emnet berører et område, hvor der mangler ny viden. Resultatet skal således kunne bruges til at bidrage til en ny viden for menneskers situation, men i sidste ende er det vigtigt, at resultatet

kan bidrage til at påvirke en institutionel og politisk beslutning i samfundet (ibid., s. 34). Mit speciale omhandler altså, hvordan menneskers følelser bliver påvirket af politiske beslutninger. Jeg prøver at finde en vinkel på spørgsmålet, som ikke er blevet diskuteret i det offentlige rum - eller som politikerne ikke har fokus på. Herved vil jeg mene, at specialet kan bidrage til en ny offentlig debat.

2.2.1 Struktureret eller ustruktureret interview?

Der er to forskellige måder, hvorpå man kan opbygge et interview. Den ene er meget stringent - mens den anden er mere åben og uforudsigelig, og hver måde har sine fordele. Jeg vil kort gennemgå de to metoder, dog har jeg valgt at arbejde med en blanding af dem begge, da jeg under forældre interviewene havde en række spørgsmål, der var oplagt i forhold til min teori og skaffe den nye viden. Men da jeg kom til dagene for interviewene, viste det sig hurtigt, at jeg ikke kunne gribe spørgsmålene an på den ønskede måde. Årsagen var, at den hverdagssituation, forældrene befandt sig i, ikke var oplagt til et længere interview end 5-6 min. Mens jeg derimod til forældrebestyrelsesmødet havde en anden tilgang, da jeg blev inviteret med til mødet et par dage før, det skulle holdes. Her ankom jeg til mødet uden en interviewguide og uden en detaljeret plan. Det gjorde, at en lille del af interviewet kom til at omhandle "skole" området, fordi det var, hvad informanterne havde lyst til at snakke om.

Struktureret interview

Interviewet går her ud på at stille planlagte og styrende spørgsmål, der kan være med til at styre interviewet i en bestemt retning, hvis man f.eks. ønsker et bestemt område besvaret - og ikke ønsker, at interviewpersonen skal snakke ud ad en tangent (ibid., s. 34). Det er dog svært at opretholde et fuldt struktureret interview, da det let kan komme til at virke som et spørgeskema, hvor der ikke er plads til, at informanten kan uddybe og komme ud i kroge, hvor interviewet kan blomstre (ibid., s. 35).

Ustruktureret interview

Et total ustruktureret interview er svært at foretage i en forskningssituation, da man som interviewer har nogle spørgsmål og et emne, som interviewet skal omhandle. Allerede herved er interviewet blevet lidt struktureret. Det tætteste, man kommer på et fuldkomment ustruktureret interview, er et feltarbejde, hvor man har mulighed for at have en uformel

konversationen med personerne, der er tilstede. Her vil samtalen omhandle de observationer, interviewer har foretaget af de personer, der er tilstede (ibid., s. 35-36).

2.2.2 Semistruktureret

Måden, hvorpå jeg er gået til opbygningen af interviewet på, har været via den semistruktureret interviewmetode. Her har jeg arbejdet med "hvad-spørgsmål" for at finde frem til det, jeg ønsker at opnå. Herefter kan man arbejde videre med "hvordan" - hvordan kan jeg finde frem til den ønskede viden (ibid., s. 37). Jeg har arbejdet med min problemstilling i noget tid, hvor jeg endte med at ville prøve at forstå en følelse hos en bestemt befolkningsgruppe. Efterfølgende har jeg brugt en del tid på at få arrangeret mine interviews. Sågar var det et par dage forinden, jeg vidste, jeg havde muligheden for at finde frem til den ønskede viden, i form af forældrebestyrelsesmødet.

Der er både fordele og ulemper ved at være velbelæst indenfor sit område, ingen man går ind til et interview. Som interviewer kan man risikere at have et begrænset udsyn ved at have læst meget om et bestemt emne. Det gør, at man har en stor forhåndsviden om emnet. Dette gør endvidere, at man kan have svært ved at forholde sig neutral og med et objektivi syn under interviewet (ibid.). Det er dog samtidig vigtigt at være velbelæst indenfor emnet - i den forbindelse skal forskeren være teoristyret i interviewet og ikke styret af sin personlige holdning. Derfor er det vigtigt at bruge "hv" spørgsmål for at sikre, at det er informanten, der kommer ud med sine tanker og følelser – og at de ikke bliver pålagt. Hertil er det vigtigt, at interviewer er velinformeret om emnet for at kunne stille de rigtige supplerende "hv" spørgsmål (ibid., s. 36-27).

Derudover er det vigtigt, at man som interviewer holder hovedet koldt, og at man er klar til at afvige fra de planlagte spørgsmål. Vi snakker om, at to personer snakker om et emne, herved er der en interaktion mellem disse to mennesker, hvor det nogle gange kan være en fordel at stille opfølgende spørgsmål eller spørgsmål, der går i en anden retning end planlagt. Da områder, informanten er mest optaget af, kan være områder, hvor informanten kommer med de bedste udtalelser, er det ligeledes muligt at arbejde videre derfra og stadig opnå svar på de ønskede emner (ibid., s. 38).

2.3 Opsummering

For at opsummere metodeafsnittet, har specialet et udgangspunkt som værende en ekstrem case, hvor jeg prøver at undersøge et bestemt område af mit problemfelt. Det er ikke et repræsentativt billede, jeg prøver at undersøge, da jeg har valgt at tage udgangspunkt i Randers Nordby, der er området, hvor de udsatte boligområder befinder sig i Randers kommune. Årsagen til dette er, at jeg derved har mulighed for at få de bedste og mest følelsesbetonede resultater, da det er her, befolkningen bliver mest påvirket af situationen.

Til at undersøge min case er der benyttet to forskellige tilgange til at holde interview på. En mere struktureret tilgang, hvor jeg prøver at få svar på de samme planlagte spørgsmål fra forældre, jeg møder i daginstitutionerne, jeg besøgte. Den anden tilgang er mere ustruktureret, da jeg ikke var informeret om, hvordan dagsorden til forældrebestyrelsesmødet ville være. Derfor gik jeg til mødet med en ustruktureret tilgang, hvor jeg dog var velinformeret omkring emnet, og vidste hvilke teoretiske tilgange, jeg ville arbejde videre med for at besvare min problemstillingen. Derved ville jeg kunne skubbe mødet i den retning, hvor det var muligt at få empiri, der ville kunne underbygge teorien på den ene eller anden måde.

3.0 Regeringens tiltag ”Ét Danmark uden parallelsamfund”

I marts 2018 kom regeringen, som nævnt indledningsvist, med et udspil ”Ét Danmark uden parallelsamfund”. Udspillet skulle være et opgør mod de almene boligområder, hvor der er opstået en stor koncentration af borgere fra et lavere socioøkonomisk samfundslag. De forskellige tiltag er gradvist blevet stemt igennem i folketetinget, hvor der har været bredt opbakning om lovændringerne. F.eks. ”Lov om ændring af lov om almene boliger m.v., lov om leje af almene boliger og lov om leje”. Denne lov omhandler nye kriterier for udsatte boligområder og ghettoområder, der giver skærpet udlejnings- og anvisningsregler, samt ophævelse af lejekontrakt på grund af kriminalitet (Folketinget 2018-19). Her stemte alle partier for ændringen på nær Enhedslisten, Radikale Venstre og Alternativet.

Regeringen kommer i udspillet med en række tiltag, der skal være med til at løse nogle af de udfordringer, der ses i de udsatte boligområder. Der er fire indsatsområder, hvortil regeringen ønsker at sætte ind mod parallelsamfundene, der er blevet dannet i de almene boligområder. Disse områder er:

- Fysisk nedrivning og omdannelse af udsatte boligområder.
- Styring af hvem der kan bo i de udsatte boligområder.

- En styrket politiindsats, højere straffe og skabe mere tryghed.
- En god start på livet for alle børn og unge.
 - Skoleområdet
 - Daginstitutionsområdet

(Regeringen 2018, s. 1).

I det følgende vil jeg kort gennemgå de fire indsatsområder, hvorefter jeg vil lægge større fokus på tiltagene, der berører daginstitutionsområdet, da jeg antager, at det kommer til at berøre børn, som ikke selv har valgt den situation, de befinder sig i. De andre områder kommer til at påvirke borgerne, der selv har valgt at bosætte sig i området - mens børnene på daginstitutionsområdet er yderst afhængige af deres forældre.

3.1 Fysisk nedrivning og omdannelse af udsatte boligområder

Regeringen kommer med en række forslag indenfor dette område. De har til fælles af ændre boligforholdene i de udsatte boligområder. Dette indebærer at man vil rive almene boliger ned. For at få fuld afviklet de mest udsatte ghettoområder. Man ønsker at privatisere dele af boligforeningerne, vil at gøre det til private lejemål. Samtidig ønsker man at give muligheden for at opsig lejere, hvis de er på kant med loven (ibid., s. 10).

Disse tiltag er med til at mindske størrelsen af de almene boligområder. Dog vil man ved nedrivning og salg af almene lejligheder have til opgave at genhuse de mennesker, der boede i lejlighederne (ibid., s. 11-14). Herefter vil borgerne blive tilbudt anden bolig i et andet alment boligområde.

3.2 Styling af hvem der kan bo i de udsatte boligområder

Overordnet ønsker man fra regeringens side, at styre hvem som kan bo i de udsatte boligområder. De ønsker en mere homogen beboer sammensætning. Af borger fra forskellige samfundslag. Til det har regeringen lavet nogen tiltag der direkte kommer til at styre hvilken person, der kan bo i de udsatte boligområder.

3.2.1 Stop for kommunal anvisning til udsatte boligområder for ydelsesmodtagere

Kommunerne har i dag rådighed over en fjerdedel af familieboligerne i de almene boligområder. I dag er der for mange borgere i de udsatte boligområder, der lever af offentlig

forsørgelse. Det betyder, at mange ikke er i kontakt med arbejdsmarkedet - og i samme omgang ikke har kontakt med det nær omliggende samfund (ibid., s. 17). Dette vil regeringen ændre ved at stoppe med at anvise boligsøgende til de udsatte boligområder, hvis én i husstanden har modtaget integrationsydelse, uddannelseshjælp, kontakthjælp, førtidspension, arbejdsløshedsdagpenge eller sygedagpenge, indenfor de seneste seks måneder (ibid., s. 18).

3.2.2 Lavere ydelse for tilflyttere i ghettoområder

Som tiltaget lyder, vil regeringen skære i den offentlige ydelse, hvis man som borger vælger at flytte til et ghettoområde. Dette skal være gældende for borgere, der modtager kontant- eller uddannelseshjælp, hvorfor deres offentlige ydelse vil blive reduceret til integrationsydelse. Samtidig vil borgere på integrationsydelse ikke få muligheden for at flytte til et ghettoområde (ibid., s. 18-19).

3.2.3 Kontant belønning til kommuner, der lykkes med integrationsindsatsen

Der er en stor andel af folk med ikke-vestlig baggrund, der ikke har en uddannelse eller arbejde. Mange har ikke fået de fornødne egenskaber igennem folkeskolen til at fuldføre en ungdomsuddannelse. Når dette sker, er der større risiko for, at personen ikke kommer til at have en fast tilknytning til arbejdsmarkedet. Her vil kommunerne få til opgave at hjælpe disse borgere med at få en uddannelse eller komme i arbejde. For at sikre dette vil kommunerne opnå et resultattilskud, når flere med ikke-vestlig baggrund fuldfører en uddannelse eller kommer i beskæftigelse (ibid.). Det er værd at bemærke, at i hele udspillet "Ét Danmark uden parallelsamfund" er dette tiltag det eneste, hvor kommunerne bliver belønnet for deres indsats. Alle de andre indsats har kommunerne fået til opgave at tilpasse til regeringens udspil og finde løsninger på tiltagene. Regeringen leverer dog ikke en løsningsmodel for nogle af tiltagene.

3.3 Styrket politiindsats, højere straffe og skabe mere tryghed

Dette område vil ikke blive beskrevet så detaljeret som de andre områder. Årsagen er, at dette område omhandler politiet og deres arbejdsbetingelser i de udsatte boligområder. Politiet skal have mulighed for at blive styrket i forhold til borger fra de udsatte boligområder, men samtidig skal politiet have flere værktøjer, for at kunne håndtere de borger i de udsatte boligområder, der er på kant med loven.

- Styrket politiindsats i særligt udsatte boligområder.
- Højere straffe i bestemte områder.
- Kriminelle ud af ghettoerne.

Til det første punkt ønsker regeringen at øge politiets handlemuligheder. Regeringen ønsker til det andet punkt at straffe de kriminelle hårdere end i den resterende del af samfundet, hvis man er bosat i de udsatte boligområder, årsagen er at skabe en større trykthed i området. Ved det sidste punkt vil kommunerne have mulighed for at nægte kriminelle at bosætte sig i et udsat boligområde, mens det skal være nemmere at ophæve lejekontrakten fra deres bolig, hvis de selv eller et medlem i husstanden har begået kriminalitet (ibid., s. 22-23).

3.4 En god start på livet for alle børn og unge

Dette område er det største i regeringens udspil. Her er 10 initiativer, hvor jeg primært lægger fokus på de initiativer, der påvirker skole- og daginstitutionsområdet. Derfor vælger jeg blot at nævne de fem initiativer, der ikke går under området skole og daginstitution. Disse initiativer er:

- Bedre fordeling af elever på gymnasier.
 - Kriminalisering af genopdragelsesrejser.
 - Hårdere kurs over for vold i hjemmet.
 - Tidlig opsporing af udsatte børn.
 - Skærpet straf for brud på den særlig udvidede underretningspligt
- (Ibid., s. 25).

3.4.1 Skole

Skoleområdet bliver også berørt af regeringens udspil. Her kommer to tiltag, der skal være med til at hjælpe børnene og sikre at de får en god skolegang. Det ene punkt omhandler det enkelte barn, i form af en sprogprøve i o. klasse. Det andet omhandler hele skoler, og deres karakter resultater.

Måltrettet sprogprøve i o. klasse

I skoler med mere end 30 pct. Børn, der er bosat i et udsat boligområde, skal der indføres en sprogprøve i o. klasse. De børn, der ikke består sprogprøven, vil modtage en intensiv sprogtræning, inden de skal op til sprogprøve nr. to. Hvis børnene ikke består prøven anden

gang, vil børnene yderligere modtage sprogtræning. Hvis et barn stadig ikke består prøven, vil barnet skulle i sommerskole, inden den endelige sprogprøve. Hvis barnet stadig ikke består sprogprøven, skal barnet gå o. klasse om. Påbegyndelsen af 1. klasse kan kun udskydes en gang (ibid., s. 26).

Sanktioner over for dårligt præsterende folkeskoler

Der nedsættes sanktioner, hvis en skole igennem flere år leverer dårlige resultater, hvor regeringen fastsætter grænsen for "dårlige resultater". Ligeledes vil skoler, der tre år i træk har leveret dårlige resultater og har et stort omfang af snyd til eksamenerne opleve sanktioner. Derudover vil der forekomme konsekvenser for skolerne og først og fremmest skal kommunerne tilbyde skolen et vejledningsforløb, hvor der skal laves handlingsplaner for, hvordan skolen kommer til at levere acceptable resultater. Hvis dette ikke hjælper, vil staten overtage ledelsesansvaret på skolen. Hvis dette heller ikke hjælper på resultaterne, vil skolen blive lukket (ibid., s. 27).

3.4.2 Daginstitution

Specialet vil især have fokus på de to sidste initiativer fra regeringens udspil. Disse to initiativer omhandler kun daginstitutionsområdet. Det er således disse tiltag, der vil blive brugt i interviewsene, hvor forældrene vil komme til at forholde sig til tiltagene. De to tiltag er:

- Obligatorisk dagtilbud skal sikre bedre danskkundskaber inden skolestart
- Bedre fordeling i daginstitutioner

3.4.3 Obligatorisk dagtilbud skal sikre bedre danskkundskaber inden skolestart

I regeringens udspil blev der lagt op til, at der skulle indføres et obligatorisk dagtilbud på minimum 30 timer om ugen til de børn, der er bosat i et udsat boligområde og ikke er indskrevet i et dagtilbud eller dagpleje, når barnet fylder 1 år. Hvis et barn er bosat i et udsat boligområde, og ikke tager imod kommunens tilbud om et obligatorisk dagtilbud, vil forældrene blive trukket i børneydelse (ibid., s. 25). Den 13. december 2018 stemte folketinget for loven og loven træder i kraft den 1. juli den 2019.

Loven endte det med, at tilbuddet blev til et obligatorisk til 25 timers dagtilbud om ugen til alle børn i alderen 1 til 2 år, der ikke i forvejen er enten indskrevet i et dagtilbud eller en dagpleje, hvis barnet er bosat i et udsat boligområde.

Hvis forældrene ikke ønsker, at barnet skal indskrives i det obligatoriske dagtilbud, skal forældrene stå til mål for at levere et læringsmiljøet, som er på niveau med det obligatoriske dagtilbud. Med andre ord; forældrene skal tilbyde barnet det samme, som det obligatoriske dagtilbud vil kunne gøre. Ellers vil børneydelsen blive fjernet fra forældrene. Det er således kommunen, der skal føre tilsyn med de forældre, der ikke ønsker det obligatoriske dagtilbud og ikke er indskrevet i et dagtilbud eller dagpleje (LOV nr. 1529 af 18/12/2018). Hvis man vælger at flytte fra det udsatte boligområde, mens man er indskrevet i et obligatorisk dagtilbud, vil tilbuddet bortfalde - det samme vil kravene til forældrene.

3.4.4 Bedre fordeling i daginstitutioner

Regeringen ønskede samtidig nye regler for fordelingen af børn i de forskellige daginstitutioner. Førhen var der enkle regler i Dagtilbudsloven om, hvordan kommunalbestyrelsen kunne fordele kommunens børn. I Dagtilbudsloven § 23 stk. 3 står der noteret, at kommunalbestyrelsen har pligt til at anvise plads i et alderssvarende dagtilbud, hvor hovedsproget ikke er engelsk, tysk eller fransk. I vejledningen til Dagtilbudsloven fra 2015 (den seneste, da der er ikke udkommet en ny, efter de nye ændringer til Dagtilbudsloven de seneste par år) er et alderssvarende dagtilbud beskrevet som et dagtilbud, der er relevant for barnets alder, udviklingstrin osv. (VEJ nr. 9109 af 27/02/2015, s. 73, stk. 266).

I regeringens nye udspil står tiltaget beskrevet meget konkret

- Et maksimalt årligt optag på 30 pct. af børn, der er bosat i et udsat boligområde, i en daginstitution.
- Private daginstitutioner, der ikke overholder reglerne, skal have tilbagekaldt deres godkendelse til at drive daginstitution. De børn, der er optaget i den private daginstitution, skal tilbydes plads i en kommunaldaginstitution efter reglerne for pasningsgarantien.
- Børn, der ikke bor i et udsat boligområde, kan ikke tilbydes en plads i en daginstitution, der er placeret i et udsat boligområde (Regeringen 2018).

Ud fra ovenstående punkter, vil man kunne sige, at disse tiltag er med til at sikre, at fordelingen af børn i daginstitutionerne bliver ændret. Samtidig gør disse ændringer, at kommunerne får sværere arbejdsforhold for at sikre pasningsgarantien. Derudover får de private daginstitutioner en stor hindring for at drive virksomhed, eller de private daginstitutioner, der er placeret i områder, som er tæt på de udsatte boligområder, får svære arbejdsvilkår.

Den 13. december 2018 vedtog folketinget den endelige lovændring, der skulle tilpasse Dagtilbudsloven til disse tiltag. I Dagtilbudsloven blev § 26 a skrevet ind. Samt lidt forskellige ”stk.’er” til diverse andre §’er, for at henviste til § 26 a.

De tre punkter, som er beskrevet ovenfor, blev alle indført den 13. december 2018, ud over det sidste punkt. Det sidste punkt endte med at blive skrevet som § 23 stk. 4. Hvor kommunalbestyrelsen ikke må tilbyde børn, der ikke er bosat i et udsat boligområde, en daginstitutionsplads der er placeret i et udsat boligområde - uden samtidig at tilbyde en plads i en daginstitution, der ikke er placeret i et udsat boligområde (LBK nr. 176 af 25/02/2019).

Efter loven blev vedtaget, har flere kommuner været ude og diskutere hvilken løsning, de hver i sæt har. For at overholde loven. I Esbjerg ser direktøren for Borger og Arbejdsmarked, Lise Willer, ikke anden løsning at rive en helt ny daginstitution ned

*Det er rigtig ærgerligt, at en helt ny institution så bliver ramt af det. De beder os jo ikke om at rive daginstitutionen ned, men man kan komme til at aflive dem på anden vis ved, at der ikke kommer børn.
(Christensen 2018)*

Overordnet synes direktøren at intentionen er fin, da man ønsker at blande børnene, der er med til at skabe mere varieret børnemiljøer. Men det gør samtidig at man ikke kan drive daginstitutioner i lokalområdet (ibid.).

Samme problematik har Fredericia kommunes borgmester fremlagt. Dog kan han ikke konkludere at de skal lukke daginstitutioner, men han ser en udfordring, i at komme under de 30 pct. for enkle daginstitutioner.

*Vi får heldigvis lidt flere børn. Hvor det præcist bringer Korsbærparkens børnehaver hen, kan vi ikke sige nu. Men ud fra lovgivningen, kan det ikke forsætte som nu.
(Madsen 2019)*

Begge kommuner kan se udfordringer ved den nye lov, udfordringer som vil komme til at betyde ændringer. Dog er de to kommuner enig om, at det er en god ide at se på problemstillingen (Madsen 2019 og Christensen 2018), men konsekvenserne kan gå hen og blive store for de enkle områder.

3.4.5 Selvejende daginstitution

I specialet har jeg indsamlet empiri fra to daginstitutioner. En kommunal- og en selvejende daginstitution. Jeg vil i det følgende afsnit kort beskrive hvad der er specielt med en selvejende daginstitution, og hvor det skiller sig ud, i forhold til en normal kommunal daginstitution. Her vil jeg komme ind på nogle af de vigtigste ting, som de økonomiske forhold, tildeling af børn, opsigelse og ledelse.

Som en selvejende daginstitution i Randers kommune, tegner man en driftsoverenskomst med Randers kommunen. Denne driftsoverenskomst er en form for kontrakt, hvor der står beskrevet hvad Randers kommune stiller til rådighed for daginstitutionen og hvad der forventes af den selvejende daginstitution. De selvejende daginstitutioner indgår i Randers kommunens tilbudsstruktur, hvor det er Randers kommune der tilbyder forældre institutionsplads i de selvejende daginstitutioner (Bilag 2, s. 1).

Under § 3 stk. 1 og 2. står det beskrevet, at den daglige leder har ansvaret for driften. Men det er institutionsbestyrelsen og forældrebestyrelsen der står med det endelige ansvar. Det vil sige at det er de to bestyrelser der er det øverste ledelsesorgan i daginstitutionen (ibid. s. 2).

§ 9 omhandler de økonomiske forhold. Det er Randers kommune der udarbejder den selvejende daginstitutionens budget. Men dette sker på baggrund af de oplysninger den selvejende daginstitution oplyser til Randers kommune. Det er den selvejende daginstitution, der står for at overholde budgettet, hvis der sker ændringer, skal Randers kommune oplyses om dette (ibid. s. 4).

Både den selvejende daginstitution og Randers kommune, kan opsige driftsoverenskomst med ni måneders varsel (ibid. s. 7).

4.0 Historien om de danske "ghettoer"

De udsatte boligområder er opstået, da disse boliger i efterkrigstiden var tiltænkt som løsningen på den store boligmangel, der var opstået i de større byer. I Danmark blev disse boligområder bygget op igennem 1960'erne og 1970'erne. Her var ambitionsniveauet højt, da det var datidens nyeste og mest moderne boligbyggerier i samfundet, mens der samtidig var masser af grønne områder. Boligerne blev bygget i forbindelse med, at udviklingen indenfor

byggeri blev industrialiseret mere i retningen af en masseproduktion af de almene boliger (Bech-Danielsen & Stender 2017 s. 7-8). Men efter ungdomsoprøret i 1968 blev der ændret i befolkningens måde at tænke bolig på.

Befolkningen begyndte at nytænke, hvordan deres boligform skulle være. De kollektive tanker forsvandt stille og roligt fra samfundet, tankerne blev erstattet af en mere individualistisk tankegang (ibid.). Klassesamfundet blev stille og roligt nedbrudt og erstattet af et mere livsstilssamfund, hvor privat ejendomsret blev højt prioriteret. Middelklassen flyttede fra deres lejligheder og ud til forstæden, hvor der blev bygget nye parcelhuse. Alt imens blev de almene boliger stående og blev hjemsted for den laveste klasse i samfundet. Folk som var arbejdsløse, indvandrere, enlige mødre og andre som ikke havde økonomien til at købe et parcelhus, flyttede ind i de almene boliger (ibid.).

Situationen i efterkrigstiden, med den store boligmangel, blev dog løst med de almene boligbyggerier. Problematikken opstod således, da de kollektive tanker var forsvundet fra befolkningen, og befolkningen fik et ønske om at flytte til forstæderne. Da befolkningen flyttede, var de almene boliger begyndt at være færdigbygget. Det stillede samfundet i en speciel situation, da de nye moderne almene boliger stod tomme - og det kun var underklassen i samfundet, der havde et ønske om at bosætte sig i boligerne (ibid.).

4.1 Problematikken ved de almene boligområder

I 1980'erne blev der nedsat et udvalg, der skulle undersøge omstændighederne i de almene boligområder. Dette kom til at hedde Winther-udvalget, som endte med at have nogle dystre udmeldinger. Winther-udvalgets konklusion så mange problemer med de almene boliger - problemerne var af alt fra organisatorisk, økonomisk, byggeteknisk, arkitektonisk og bymæssigt karakter.

Et samspil af disse kriterier kan være årsagen til den udvikling, vi har set i de udsatte boligområder i dag (Bech-Danielsen & Stender 2017 s. 12). Siden 2010 har Transport-, Bygnings- og Boligministeriet udformet en ghettoliste, som regeringen og kommunerne har kunne arbejde ud fra (Transport-, Bygnings- og Boligministeriet 2017). For at få stemplet som et udsat boligområde, skal et alment boligområde være bestående af mindst 1.000 indbyggere og udfylde to af fire kriterier, som er bestemt af skiftende regeringer.

Kriterierne er:

- Andelen af beboere i alderen 18-64 år, der er uden tilknytning til arbejdsmarked eller uddannelse, overstiger 40 pct. opgjort som gennemsnit over de seneste 2 år.
- Andelen af beboere dømt for overtrædelse af straffeloven, våbenloven eller lov om euforiserende stoffer udgør mindst tre gange landsgennemsnittet opgjort som gennemsnit over de seneste 2 år.
- Andelen af beboere i alderen 30-59 år, der alene har en grunduddannelse, overskrider 60 pct. af samtlige beboere i samme andersgruppe.
- Den gennemsnitlige bruttoindkomst for skattepligtige i alderen 15-64 år i området (eksklusive borgere under uddannelse) er mindre end 50 pct. af den gennemsnitlige bruttoindkomst for samme gruppe i regionen.

For at blive defineret som en "ghetto" skal man således udfylde to af de fire kriterier, men samtidig skal over 50 pct. være indvandrere eller efterkommere fra ikke-vestlige lande.

Den sidste definition af et alment boligområde er en "hård ghetto". Kriterierne her er de samme som for at være en "ghetto", men hvis et alment boligområde har været kategoriseret som en ghetto i fem år, vil området blive flyttet over på listen som en "hård ghetto" (Transport-, Bygnings- og Boligministerier 2018).

Fælles for alle tre slags områder er, at de skal følge de tiltag, som regeringen har vedtaget ved lov, som blev præsenteret tidligere i specialet. Kommunerne med en hård ghetto skal ydermere lave en udviklingsplan for det almene boligområde. Denne udviklingsplan skal have til mål at lave en plan for, hvorledes kommunen vil sikre, at området reducerer andelen af almene boliger til højst 40 pct. af de boliger, der er i dag (ibid.). Det vil sige, at kommunen skal lave en plan for, hvordan man privatiserer boligerne eller river boligerne ned.

For at komme tilbage til Winther-udvalgets problempunkter vil jeg kort gennemløbe de punkter, der var udfordringer med i de udsatte boligområder.

4.1.1 Økonomiske udfordringer

Så hvorfor opstod de udsatte boligområder? Allerede i starten af 1970'erne, hvor mange almene boligområder begyndte at blive bygget færdigt, opstod der økonomiske udfordringer. Der var blevet bygget store familieejligheder på helt op til 130 kvm. Samtidig var der en stor efterspørgsel på store lejligheder i starten af 1970'erne. Men da byggerierne var færdige, blev huslejen sat rigtig højt (Bech-Danielsen & Stender 2017 s. 14). Samtidig var en stor del af befolkningen begyndt at søge til forstæderne og parcelhuskvartererne, som beskrevet tidligere. Det medførte, at mange lejligheder stod tomme. Efter kakkelovnsforliget i 1972 blev

der dog reduceret i størrelsen på familieejlighederne i de almene boliger. Men det gjorde stadig ikke, at folk flyttede ind. Boligforeningerne led økonomisk af denne grund. For at løse denne udfordring begyndte kommunerne at anvise disse lejligheder til de mange gæstearbejdere, som Danmark havde inviteret til landet for at arbejde - fra Tyrkiet, Pakistan og det daværende Jugoslavien.

Allerede i 1976 påpegede en politisk hvidbog (politisk rapport), at nogle af de almene boligområder var fyldt med borgere, der befandt sig på det laveste socioøkonomiske trin i samfundet - hvilket kunne blive en udfordring for det almene boligområde (ibid. s. 14-15).

4.1.2 Byggetekniske udfordringer

Op igennem 1970'erne og 1980'erne kom det frem, at de moderne og meget eksperimenterede almene boliger havde en række byggetekniske problemer. Det var langt fra, alle boligbyggerierne der var velfungerende, hvorfor der opstod flere og flere problemer med boligerne. I Albertslund Syd opstod der den famøse "tagsag". Sagen handlede om flade tage, der ikke var bygget ordentligt, som medførte, at flere lejligheder skulle have spande stående, da der dryppede regnvand ind (ibid. s. 15). Det gjorde, at regeringen i 1978 vedtog ved lov, at regeringen havde mulighed for at yde bistand til de almene boligbyggerier. Dette skulle stoppe demonstranterne og lejerne, som var begyndt at tilbageholde deres husleje i protest. Det blev senere til Byggeskadefonden i 1986 (i dag Landsbyggefonden).

I 1984 blev Winther-udvalget nedsat, som havde til opgave at gennemgå de almene boliger med henblik på at liberalisere boligerne. Winther-udvalget kom i 1985 med en rapport. Konklusionen på rapporten var, at de almene boliger var gået fra at være kvalitetsboliger til alle - til at sikre boliger til de svageste i samfundet, hvortil der ikke var mulighed for at liberalisere boligerne (ibid.).

Endvidere kom rapporten frem til, at der var opstået et behov for at lave en samlet indsats for at komme problemerne i de udsatte boligområder til livs - niveauet skulle højnes på en eller anden måde og beboersammensætningen skulle ændres (ibid.). På grund af tagsagen startede Landsbyggefonden i 1985 ved en omprioriteringslov, der skulle hjælpe med den første bølge af renovering af de almene boligområder (Bech-Danielsen & Stender 2017 s. 15).

4.1.3 Arkitektoniske udfordringer

De arkitektoniske udfordringer blev adresseret fra flere sider. I USA begyndte kritikken allerede i 1960'erne, hvor sloganet "*Less is more*" blev erstattet med "*Less is bore*" – det vil på dansk sige, at "*Mindre er bedre*" blev til "*Mindre er kedeligere*". Samtidig kritiserede den fænomenologiske tænker Christian Norberg-Schultz de almene boliger. Han beskrev dem som områder, hvor individet ikke har mulighed for at skabe sig en personlig identitet. Han kaldte stedet for et "*skabsted*" (ibid.). I Danmark var der ligeledes kritik af boligområderne. De ens formede boliger, der lå på rad og række igennem områderne, blev kaldt for kedelige og alt for monotome. Dette var med til at skabe et meget negativt billede af boligområderne (ibid.).

De fysiske forhold i de almene boliger blev ofte brugt som en begrundelse for, at middelklassen ikke ønskede at flytte til områderne. Standen af lejlighederne var måske heller ikke på det niveau, som forventet, da man byggede boligkomplekserne. Men de almene boliger har gennem tiden været igennem flere former for renovering eller byfornyelse - fra den første omgang i slutningen af 1970'erne til den sidste omgang i 2010'erne (ibid. 16-21). Men en ting, der ikke har ændret sig, det er, at lejlighederne forsat er af samme størrelse som naboens og ofte samme indretning. Dette kan gøre, at folk ikke føler sig specielle nok, da boligerne ikke giver borgerne mulighed for at være sig selv (ibid.).

4.1.4 Bymæssige udfordringer

De udsatte boligområder har ikke på samme måde som det resterende byområde formået at blive by fornyet eller tilpasset efter ønskerne fra befolkningen. Mens de tidligere arbejderkvarterer i storbyerne blev renoveret og fik institutioner, indkøbsmuligheder, kulturtilbud osv. i nærheden, så stod de almene boligområder stille. Dette gjorde, at middelklassen ikke ønskede at flytte til områderne. Men samtidig var beboerne, som allerede boede i de almene boliger, yderst glade for deres boligsituation. De havde samtidig en holdning om, at deres områder er et godt sted at leve. Det gjorde, at de ressourcestærke borgere fravalgte de almene boliger til fordel for enten parcelhuskvarterer eller de fornyede byområder i storbyerne (ibid. s. 16).

4.1.5 Organisatoriske udfordringer

De almene boligområder er ofte placeret udenfor byerne eller i yderkredsen af den øvrige by. Oprindeligt var det tiltænkt, at det skulle være med til at skabe trygge, rolige og børnevenlige rammer. Samtidig var den arkitektoniske stil markant anderledes i forhold til naboligområderne. Det var således i håb om, at beboerne ville få et stærkt sammenhold og derved en mulighed for at kunne identificere sig med området (ibid.).

Alt dette skete dog ikke. De de almene boligområder blev placeret i en yderkreds af den øvrige by, blev området afkoblet fra den øvrige by. Der var samtidig ofte store trafikerede veje rundt om områderne, som isolerede områderne fra den øvrige by (ibid.). Dog formåede den arkitektoniske stil alligevel at få beboerne til at identificere sig med området, men grundet de udfordringer, de almene boligområder havde fået, blev det til en negativ identificering - specielt fra den øvrige del af befolkningen, der ikke var bosat i området (ibid.).

5.0 Randers vinklen

I specialet har jeg taget udgangspunkt i Randers Kommune, eller mere præcist Randers by og herved de udsatte boligområder, der er i Randers kommune. Hvorfor lige Randers? Jeg ser flere årsager til, at Randers er en oplagt by som case valg. Dette gør jeg, eftersom der i Randers er mange udsatte boligområder (eller potentielle udsatte boligområder), et mudret lokalpolitisk billede - og så er Randers en gammel arbejderby, som har måtte finde et nyt ståsted, efter at byen ikke mere kan kalde sig for en arbejderby, som så mange andre byer.

5.1 Hvorfor Randers?

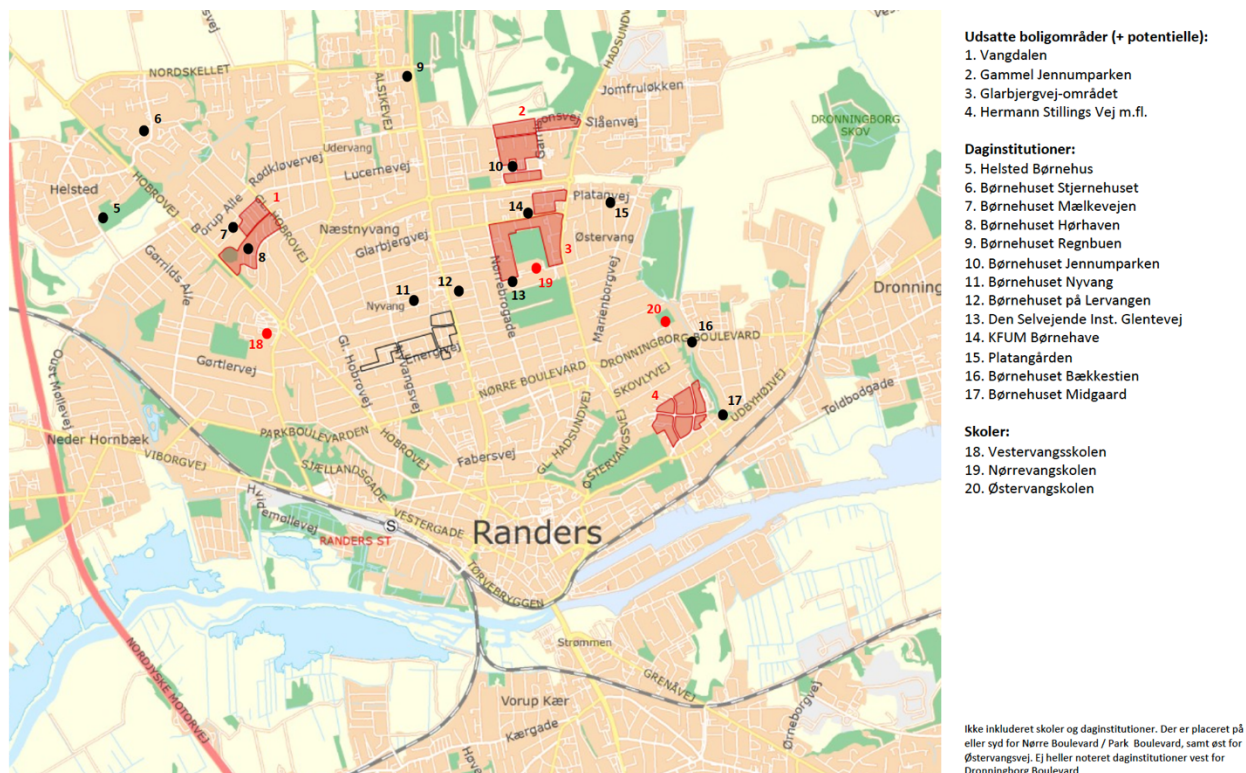
Randers er en af de større byer i Danmark. Hvis man vil sammenligne Randers med andre byer i regionen, vil det oplagte være at sammenligne Randers med Viborg og Horsens. Viborg, da kommunerne er lidt ens opbygget - med en stor hovedby (Viborg), samt en stor satellit by. I Viborg kommune er satellitbyen Bjerringbro, mens det i Randers kommune er Langå. Derudover er de to kommuner begge placeret i den nordlige del af region midt - og er dermed naboer til hinanden. Hvis man sammenligner Randers med Horsens, så er de begge placeret i Østjylland. Samtidig vil man kunne argumentere for, at de er to byer er de store pendelbyer til regionens største by, Aarhus. Horsens har også en stor "nr. 2" by i Brædstrup. Men af "nr. 2" by, er Viborg kommune dog den, som har den største by, i form af Bjerringbro.

Men hvorfor så Randers? Til sammenligning har Randers tre almene områder på Transport-, Bygning- og Boligministeriets liste over kombineret udlejning (boligområder som er, eller næsten er på listen over udsatte boligområder), hvor Horsens og Viborg kun har to (Bilag 3, s. 2-3).

Kombineret udlejningsliste, er en liste over almene boligområder, hvor kommunerne ikke må anvise borgere til en lejlighed, hvis borgeren er udenfor arbejdsmarked og har modtaget sociale ydelser de seneste 6 måneder, da de almene boligområder derved vil være komme tættere på at blive placeret på listen over udsatte boligområder (Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen U.D). Det vil sige, at når man har et område, der er på listen over kombinerede udlejninger.

Randers har som sagt tre områder, faktisk fire, ud fra Randers Kommunes egne udregninger. Årsagen til, at Vangdalen ikke er med på listen, er, at der bor under 1.000 borgere. Men under et dagsordenspunkt (punkt 19) til Børne- og familieudvalget i Randers Kommune den 19.02.2018 kom det frem, at Vangdalen opfyldte to af kriterierne for at komme på listen over et udsat boligområde, men der boede ”kun” lidt over 900 indbyggere. Hvis området kommer over 1.000 indbyggere, vil det komme på listen over et udsat boligområde næste år. Herved har Randers potentielt fire udsatte boligområder inden for nogle år. Området omkring Herman Stillings Vej er området, som ikke er på listen over udsatte boligområder – men det er på listen over kombineret udlejninger. Hvis der bor over 1.000 indbyggere, samt er 46,9 pct. af indbyggerne uden tilknytning til arbejdsmarkedet, gør det, at de udfylder et af de fire kriterier for at komme på listen over udsatte boligområder, hvor man kun skal udfylde to af kriterierne (Bilag 3, s. 1).

Oversigtskort over Randers by nord for Gudenåen

På billedet ovenover ser vi Randers midtby og nordbyen, hvor jeg har valgt at placere de udsatte boligområder og potentielle områder. Dette er gjort for at give et visuelt billede af de daginstitutioner og skoler, der findes i området omkring områderne. Der er dog fravalgt de private daginstitutioner og skoler. Daginstitutionerne da der er to i periferien af de udsatte boligområder, Moseskellet som er en kristen daginstitution og Børnehuset Asevænget, der er placeret på samme adresse som Børnehuset Nyvang (nr. 11). Da de er private daginstitutioner, kan Randers kommune ikke administrere hvilken børn der skal gå i disse daginstitutioner, derved er de ikke en del af kortet. Af de private folkeskoler har Randers Kommune er der f.eks. Danmarks største privatskole, Randers Realskole (Randers Realskole U.D), som ligger lidt vest for Herman Stillings vej. Den har jeg valgt ikke at placere på kortet af den årsag, at den som udgangspunkt ikke kun tager børn fra lokalsamfundet, men fra hele Randers kommune.

Det samme niveau af udsatte boligområder er der ikke i hverken Viborg eller Horsens kommune. I Viborg er der to udsatte boligområder, ét på hver side af "søerne". Mens de to områder i Horsens ligger i centrum - dog på hver side af indre by. Sundparken ligger i den nordøstlige del af centrum, mens Sønderbro er i den sydvestlige del af centrum.

5.2 Den politiske arena

Som nævnt tidligere i afsnittet er det politiske billede også forskelligt i de tre kommuner. Jeg vil dog ikke bruge megen tid på at belyse forskellen. Dog vil jeg mene, at hvis den lokale politiske arena er mudret, så vil det også være vanskeligere at træffe beslutninger. Med mudret mener jeg, at hvis der ikke er et klart flertal i byrådet og borgmesteren skal ud og skaffe forskellige flertal til de forskellige beslutninger, kan det lokalpolitiske billedet være mudret. Specielt beslutninger der på den ene eller anden side vil være upopulære for dele af befolkningen, som regeringens ghettoudspil eksempelvis lægger op til. Når man ser på Randers byråd, består det af 31 medlemmer og hele 9 partier. Der skal således 16 personer i byrådet til for at opnå et flertal. Når de to store partier har dels 13 og 9 pladser og der samtidig er 6 enmandspartier og et parti med 3 pladser, så skal der en del forhandlinger og kompromiser til for at opnå et flertal i Randers kommunens byråd (Randers Kommune U.D.). I Horsens er der 27 byrådsmedlemmer, og et parti står med 13 pladser, de resterende er fordelt mellem 6 andre partier. Det vil sige, at det største parti blot skal blive enig med ét andet parti for at opnå et flertal (Horsens Kommune U.D.).

Det samme politiske billede finder sted i Viborg Kommune. Her finder vi, som i Randers Kommune, et byråd bestående af 31 medlemmer. Byrådet har tre store partier på henholdsvis 10, 9 og 7 medlemmer samt tre partier til de sidste 5 pladser i byrådet. Det betyder, at når to af de tre store partier bliver enige om den politiske retning, er linjen i Viborg Kommune lagt (Viborg Kommune U.D.). Det vil alt andet lige betyde, at det politiske billede i Randers kommune kan være mere mudret end i de to andre kommuner, Viborg og Horsens kommune.

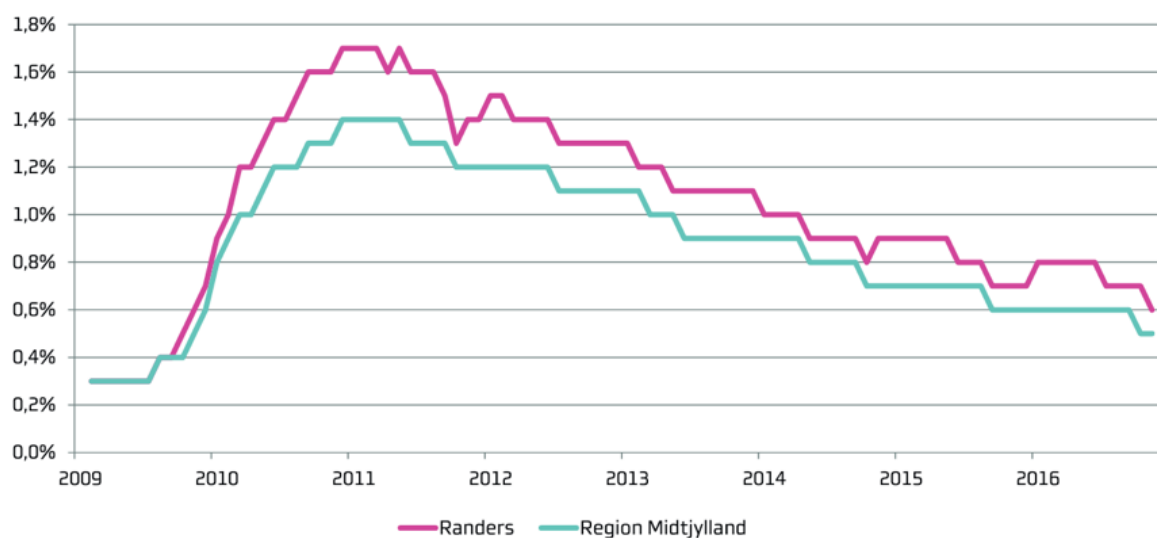
Jeg kan selvfølgelig ikke konkludere på, om der er flere eller færre politiske udfordringer det ene sted frem for det andet sted. Men det kan blot konkluderes, at der er mulighed for mere debat, diskussioner og komprimere i Randers Kommune, end i Viborg og Horsens Kommune.

Randers er en af mange større provinsbyer i Danmark, som tidligere har været en industri- og arbejder by. I Randers var der specielt én fabrik, som havde stor betydning for byens beboer sammensætningen. Dette var Vognmandsfabrikken Scandia, der blandt andet producerede jernbaneelementer, togvogne, landbrugsmaskiner osv. Her arbejdede flere generationer af familier, eller flere generationer der var i tilknytning til fabrikken, sammen. I

1960'erne var op mod 900 personer fastansatte. Antallet af fastansatte var ikke et stort antal i sig selv, men fabrikken var også årsagen til at andre håndværkere var i byen - såsom snedkere, tømrere, smede og malere. Det gjorde, at en stor del af indbyggerne i Randers på den ene eller anden måde havde en forbindelse til fabrikken. Fabrikken startede i 1861 og lukkede ned i 2014 under stor skuffelse fra lokalsamfundet (Olesen & Storvang 2014). I 2017 godkendte Randers byråd en lokalplan (nr. 640) om, at den store fabriksgrund skulle omdannes til nye ejerlejligheder ved hjælp af private investorer (Randers Kommune 2017, s. 5-6). Dette kan ses som et symbol på, at Randers by har gennemgået en udvikling fra en industri- og arbejder by til en mere moderne by. Dog skal det siges, at når en by går fra at være en arbejder by, skal selve arbejderne også omskoles, hvilket kan være vanskeligt. Dette kan være én af årsagerne til, at langtidsledigheden i Randers kommune ligger over gennemsnittet i regionmidt (Region Midt 2017).

Tabel 1

Langtidsledige i pct. af arbejdsstyrken fra 2009-2016

Grafen viser antal langtidsledige i procent af arbejdsstyrken fra 2. måned 2009 til 11. måned 2016 i kommunen og i Region Midtjylland. Langtidsledige defineres som ledighedsberørte personer, der vurderes at have været ledige i mindst 12 sammenhængende måneder.
Kilde: Region Midtjylland og Danmarks Statistik

(Region Midtjylland 2017, s. 29)

Om dette kan være en af årsagerne til, at Randers Kommune har potentielt flere udsatte boligområder, end kommuner og byer, der er af samme størrelsesordenen som Randers by,

kan være svært at svare på. Dog er det sikkert, at Randers Kommune har to udsatte boligområder og to almene boligområder - der ikke er langt fra også at være på listen over udsatte boligområder. Dette er to mere end Viborg og Horsens Kommune.

6.0 Anerkendelsesteori

I specialet vil jeg bruge Axel Honneths teori om anerkendelse til at svare på min problemformulering – og svare på, hvordan regeringens tiltag påvirker de borgere, der er bosat i de udsatte boligområder i Randers kommune. Teorien skal bruges til at forstå de følelser, de individer, der bliver berørt af regeringens tiltag, har. Samtidig skal teorien bruges til at forstå borgernes manglende følelse af at blive retfærdigt behandlet af det øvrige samfund og derved en manglende form for anerkendelse.

Axel Honneths teori beskriver, hvorledes både individer og sociale grupper kæmper for at opnå denne anerkendelse i samfundet og sikre, at de bliver taget alvorligt i samfundet (Lau-mann Jørgensen 2018, s. 15).

På individ niveau er det målet at opnå en udvikling af den personlige identitet - om selvforhold, moralsk udvikling og selvvirkeliggørelse. Mens det for de sociale grupper handler om at opnå en social reproduktion, rolleforventning, gruppers oprør mod at blive overset og misanerkendt (ibid.). De to enheder opnår kun målet i fællesskab, da individets frihed og selvvirkeliggørelse afhænger af samfundets anerkendelsesstruktur (ibid.). Det vil sige, at hvis borgerne kan opnå højere selvværd, selvtillid eller højere grad af inklusion i samfundet, er de med til at sikre, at de sociale grupper opnår deres målsætning. Når et individ både har opnået målet individuelt og på eget socialt gruppeniveau, vil det sammen have opnået anerkendelse fra samfundet.

Axel Honneth bruger anerkendelsesbegrebet som omdrejningspunkt for en form for retfærdighedsteori, hvor de samfundsmæssige betingelser er individets frie selvrealisering, som sker igennem anerkendelse (ibid.). I specialets analyse er der flere passager, hvor anerkendelse og retfærdighed er tæt forbundet med hinanden. Dog drager jeg konklusionen over på anerkendelse, men Axel Honneth mener, at disse to begreber er tæt forbundet.

6.1 Individperspektivet på anerkendelse

For Axel Honneth kan anerkendelse ses på to måder - på individ niveau og ud fra et samfundsperspektiv. På individ niveau er anerkendelse udtrykte attituder mellem individer,

hvor attituden knytter sig til den enkle persons egenskaber og status i samfundet. Det er således relationer mellem individer, der er særlig virkningsfuld og afgørende for det enkle individs oplevelse og forståelse af sig selv. Med den anerkendelse vil individet opnå, at man anerkender sider af sig selv.

Hvis dette kan opnås, vil et individ, der opnår anerkendelse, også have mulighed for at give anerkendelse til andre individer i samfundet (ibid. s. 17). Derved bliver anerkendelse til omdrejningspunktet for samfundstænkning, da det både er individets identitet og samfundsstruktur samt individets vækst og selvstændiggørelse, der bliver stimuleret. Det er således med til at give individet en forståelse af, at de forskellige individer er afhængige af hinanden for at opnå anerkendelse. Hvis individer ikke opnår denne anerkendelse i samfundet, giver det individet en individuel frihedsforståelse, der kan gøre, at vi tager afstand fra omverdenen som individ. Hvis anerkendelse opnås, vil individet få vækket følelsen af taknemlighed, gensidighed og solidaritet overfor andre i samfundet og være med til at andre i samfundet bliver anerkendt (ibid. s. 18).

6.2 Samfundsperspektivet på anerkendelse

De anerkendelseserfaringer, samfundet skaber, og de anerkendelsesmotiverede individet opbygger, er med til at skabe et nyt syn på de anerkendelsesrelationer, der finder sted i samfundet. Anerkendelsen i samfundet vil herved være det, der sikrer den dynamiske udvikling, samfundet står overfor. Den sikrer stabilitet og tilbyder et alternativt samfundstandpunkt for det enkle individ (ibid. s. 19). Det er ikke kun anerkendelse, der sikrer en sammenhæng i samfundet. Legitimitet er ligeledes en vigtig brik i et samfund. Legitimitet skal forklares enkelt; et samfund har brug for legitimitet for at kunne opretholde status som et "samfund". Alternativet vil være langt værre for samfundet, da det derved ikke vil fungere. Legitimiteten vil dog blive ved med at finde sted i samfundet, da borgerne har dybe forventninger til livet i et givent samfund, hvorfor det ikke vil være samfundet, der direkte har brug for legitimiteten - men derimod de borgere, der befinder sig i samfundet (ibid.). Det er menneskets indlejrede normer og forventninger, der skaber de anerkendelsesrelationer, der er blandt individerne i samfundet. Sociale relationer og politiske magtforhold er således ikke kun en sproglig interaktion.

En politikers ageren kan dermed have mere magt end en politisk dialog. En ageren kan eksempelvis være med til at starte en skandale, hvis f.eks. en politiker ikke vil give hånd, får raseriudbrud eller skubber en anden person til siden. Handlingerne siger derved mere om

relationen mellem individerne, end en sproglig dialog gør. At blive overset kan ligeledes være en ageren, det kan påvirke personen mere end at nogen kommer med kritik af ens holdninger. Da man herved ikke bliver ansat for at være en del af samfundet. Uoverensstemmelser bunder ikke altid i moralske, religiøse eller ideologiske uenigheder, men kommer fra manglende anerkendelse sammen med sensibilitet overfor små ting, såsom en forkert bevægelse fra ens modpart (ibid. s. 20).

Axel Honneth ser, at individer i samfundet har nogle normative behov for at føle sig inkluderet i samfundet. Individet kan blive anerkendt på forskellige former. Det kan være f.eks. være omsorg, kærlighed, respekt og værdsættelse. Hvis et individ opnår en eller flere af disse følelser, vil han/hun komme frem til følelsen af frihed - den frihed vil påvirke og være med til at udvikle samfundet, borgeren befinder sig i. Derved har samfundet mulighed for at opnå en form for anerkendelse. Det modsættende kan selvfølgelig også opstå for individet, hvis individet oplever en krænkelse, diskrimination, disrespekt eller social usynlighed. Det vil således være med til, at samfundet bliver påvirket i den negative retning (ibid. s. 21).

6.3 Anerkendelsesformer

Anerkendelse har mange forskellige former. I det næste afsnit vil jeg gennemgå nogle af de legitime anerkendelsesformer. Der findes dog flere end dem, jeg nævner - men jeg har udvalgt dem, der findes brugbare i forhold til min analyse.

6.3.1 Misanerkendelse

Det er ikke kun igennem anerkendelse, at individer opnår indsigt i andres individers manglende anerkendelse, eller misanerkendelse. Axel Honneth beskriver det som; personer der aldrig har modtaget kærlighed, vil kunne forstå følelsen af at modtage kærlighed. Mens personer der aldrig har stået uden kærlighed, vil have det svært ved at forstå en situation uden kærlighed. Herved vil personer der ikke har opnået anerkendelse i samfundet, have det nemmere ved at anerkende andre i samfundet, end individer der altid har været anerkendt, de vil have svære ved at anerkende andre som ikke er anerkendt i samfundet (ibid. 40-41).

6.3.2 Respektanerkendelse

Det er umuligt at fjerne en borgers rettigheder og udelukke individet fra sociale fællesskaber, hvis individet skal føle sig anerkendt i samfundet. Men hvis individet modtager moralsk

tilregnelighed og rettigheder, vil det gøre at individet opnår anerkendelse af det øvrige samfund. For at opnå dette forventes det ligeledes af samfundet, at man som individ er ansvarlig og tilregnelig. For at opnå politisk medbestemmelse i samfundet er der fokus på de retslige anerkendelser – og for at blive anerkendt som en retslig person i samfundet er det nødvendigt at have opnået retslige anerkendelse, ellers er det ikke muligt for individet at deltage ligeværdigt i demokratiske debatter. Dette er debatter, der omhandler anerkendelse af befolkningsgrupper. Respektanerkendelsen handler derved om inklusion, hvor individet prøver at opnå en status, hvor indblanding i moralske politiske beslutningsprocesser er en mulighed (ibid. s. 43-44).

6.3.3 Værdsættelsesanerkendelse

Individets personlige egenskaber og sociale udviklingsmuligheder er drivkraften for at blive værdsat i samfundet. Hvis individet formår at udvikle sine egenskaber og handlingsformer, vil samfundet have mulighed for at anerkende individet, da det vil kunne tage opgaver til sig - ikke blot fordi dette forventes, men fordi individet nu vil have kvalifikationerne til at løse opgaven - men vigtigst af alt vil individet se sig selv i opgaven. Dette sikrer, at individet har mulighed for at blive anerkendt af fællesskabet (ibid. s. 44-45).

Vigtigt for denne anerkendelse er, at individet kan finde sig til rette i samfundets værdier og målsætninger. Individet vil herefter skabe et anerkendelsesbehov - et behov, som individet skal kæmpe for at få. Det kan skabe kampe, der gør, at samfundsnormerne skal tilpasses det anerkendelsesbehov, der finder sted (ibid.).

6.4 Anerkendelses potentielle indflydelse

Når individet har opnået en form for samfundsanerkendelse. Vil individet have fået en form for frihedsrettigheder i samfundet. Derved vil individet have mulighed for at deltage i de offentlige politiske demokratiske dialoger, da individet nu har formået at opnå anerkendelse som medborger. Herved kommer det, at individet har mulighed for at overskride klassespecifikke miljøer og herved deltage på lige fod med det resterende samfund (ibid. s. 68-69). Hvis samfundet formår at skabe en positiv anerkendende udvikling i de socialt laveste lag, vil det være med til at øge den offentlige politiske opfattelse af udfordringerne i de lag.

Da en stigende demokratisk viljedannelse hos befolkningen vil være medvirkende til at flere opnår anerkendelse i samfundet, og derved vil flere deltage i de offentlige politiske demokratiske dialoger (ibid. s. 69).

6.5 Statens muligheder

Staten kan være grunden til, at det sociale samfundslag opnår frihed blandt den øvrige befolkning og herved sikrer, at det sociale samfundslag bliver en del af udviklingen til samfundet som en helhed. Det kan staten gøre ved at støtte borgerne i deres udvikling og sikre, at beslutningsprocesserne i samfundet er præget af lighed og frihed. Derudover kan staten gøre det ved at fremme medborgerskabet blandt de forskellige kulturer, der findes i samfundet. Ved at gøre dette kan staten samle befolkningen, der kan være medvirkende til at danne ramme om en fælles interesse og fælles velfærd til samfundet - ikke kun det kulturelle, men på mange områder (ibid. s. 70.).

Dog viser det sig, at staten ikke har været i stand til dette igennem tiden. Staten har til gengæld formået at opretholde det klasseskel, der finder sted i samfundet. Der har ikke været vilje i samfundet til at inkludere de forskellige samfundslag. Staterne har ikke formået at sikre en reel demokratisk troværdighed hos beslutningstagerne og magthaverne. Dette medfører, at befolkningen fra det laveste sociale samfundslag føler en mangel på anerkendelse. Der har ikke været en åben diskussion om, i hvilken retning staten skulle føres. Det har gjort, at dele af befolkningen ikke har følt sig anerkendt i samfundet. Det er med til at skabe mistillid til de offentlige demokratiske politiske dialoger, der finder sted i samfundet (ibid.).

Axel Honneth mener ikke, at det er statens opgave alene at sikre det sociale friheds- og anerkendelsesbehov. Han vil gå så langt at sige, at samfundet ej heller forventer, at staten skal løse denne problematik. Men civilsamfundets netværker, bevægelser og organisationer kan være medvirkende til, at individerne opnår deres friheds- og anerkendelsesbehov, som er nødvendigt, hvis de skal føle sig integreret i det resterende samfund (ibid.).

7.0 Analyse

Gennemgangen af specialets teori og metode har hermed lagt det fundament, som analysen udarbejdes fra. I det følgende kapitel vil jeg derfor gennemgå de udarbejdede interviews. Jeg har opdelt dem i to afsnit, ét hvor jeg gennemgår interviewet med forældrebestyrelsen hos den selvejende daginstitution KFUM børnehaven og ét, hvor jeg gennemgår de øvrige 12

interviews med forældre til børn i daginstitutionerne, KFUM børnehave og Børnehuset Jenumparken.

I analysen kalder jeg de forskellige informanter ”forælder XX”, som f.eks. ”Forælder 2 siger at hun ar hendes børn altid har været glade for...”. Da jeg gør dette, er da nogle af navnene på informanterne er specielle og derved er genkendelige. Jeg kunne havde kaldt informanterne et falsk navn, men da analysen ikke er bygget op omkring et eller to interviews, vil der komme mange navne. Det er ej heller det enkle interview jeg prøver at analysere, men en teoretisk forståelse af informanternes følelse.

Igennem analysen vil jeg prøve at finde argumenter der kan være med til at besvare min problemformulering. Jeg vil prøve at spørge ind til børnefamilierne, om deres tilknytning til deres lokalsamfund, hvorefter vil jeg prøve at forhøre mig, om det vil påvirke, hvis børnefamilierne mistede deres lokale daginstitution. Her har jeg vægt på, at det ikke kun omhandler deres tilknytning til den enkle daginstitution, men om det vil have indvirkning på børnefamiliernes hverdag. Vil det være muligt at blive boende eller skal arbejdssituationen ændres. For at undersøge dette felt, vil jeg bruge Axel Honneths, anerkendelses teori samt anerkendelsesbegreberne der er blevet introduceret tidligere.

7.1 Forældrebestyrelsesmødet

Jeg starter ud med at analysere forældrebestyrelsesmødet. Dette gør jeg, at medlemmerne af bestyrelsen kommer ind på flere ting, som er gode at have med videre, når jeg analysere på de enkle interviews med forældre til børn i daginstitutionerne.

Jeg vil starte med kort at beskrive de fire personer der var med til forældrebestyrelsesmødet samt den daglige leder. Deres alder var et skøn fra min side.

- Forælder 13 – Kvinde i 40’erne, mor til 2, uddannet sygeplejeske.
- Forælder 14 – Kvinde i 20’erne, mor til 2, født og opvokset i de udsatte boligområder og arbejder i Mariager.
- Forælder 15 – Kvinde i 30’erne, mor til 2, stammer fra Polen, arbejder i sydbyen som rengøringsassistent.
- Forælder 16 – Kvinde i 30’erne, mor til 1, kommer fra Norge (dog tidligere boet i Danmark og stammer fra Danmark).
- Leder – Daglig leder i KFUM børnehave og fritidshjem. Har arbejdet i institutionen i 35 år.

Forældrebestyrelsesmødet var hos den selvejende daginstitution KFUM børnehave, som er placeret mellem de to udsatte områder i Randers (se oversigtskortet på side 28), er det daginstitution nr. 14. Deres situation beskriver lederen af KFUM børnehave og forælder 14 således:

Leder: Vores problem bliver jo, at vi ikke får tilført nogle børn. For personalet giver det jo også en rigtig stor utryghed, og det påvirker børnene. For hvornår må jeg nødsaget til at opsige noget personale.

Forælder 14: Ja for du kan jo ikke brug for så meget personale.

Leder: Ja, dog ser vores økonomi ikke skidt ud, så pt. Er der ikke noget problem, men det vil jo helt sikkert komme, hvis vi ikke får tildelt nogle børn.

(Bilag 1, s. 9)

Deres økonomiske situation er daginstitutionen selv ansvarlige for, da det jo er en selvejende daginstitution. Derfor har Randers kommune ikke nogen forpligtelser i henhold til deres vedtægter for at dække daginstitutionens økonomiske problemer. Derfor har det stor opmærksomhed til mødet med forældrebestyrelsen, da løsninger og de mulige konsekvenser er tænkt ud fra et økonomisk perspektiv.

Jeg vil prøve at forstå, forældrebestyrelsesmedlemmernes syn på sig selv i samfundet - og hvordan de føler sig anerkendt - eller det modsatte - af det øvrige samfund.

Forælder 14: Synes det er synd, for det er en god børnehave. Jeg synes bare det er synd.

Leder: Det er også det, vi har snakket om, der kommer til at være en opdeling, mellem vores børnehaver i nordbyen og så de andre.

Forælder 14: Ja og det er virkelig synd.

(Bilag 1, s. 2).

I forbindelse hermed forklarer den daglige leder og jeg, hvilke tiltag regeringen ønsker at implementere for de udsatte boligområder, samt hvilke konsekvenser det kan have for områdets daginstitutioner. Her kommer forælder 14 og den daglige leder ind på, at der kommer til at være en opdeling i samfundet. Randers vil blive opdelt, da borgerne i nordbyen synes,

det er synd for deres område, at de med stor sandsynlighed står til at miste deres daginstitutioner - og at borgerne skal til at aflevere deres børn i andre dele af Randers by. Det ville være en oplagt mulighed for staten/regeringen af give borgerne en form for støtte, hvis de havde lempet på tiltagene, i forhold til udspillet og til den direkte lov. Regeringen kunne have lyttet til borgerne, der kunne have kommet til input. Hvis det var gjort, kunne der have været dannet en fælles interesse for at udvikle de udsatte boligområder, til et positivt sted at leve.

Når der bliver snakket om, at der bliver en opdeling blandt bydelene i Randers, gør det samtidig, at borgerne fra de udsatte boligområder føler en mangel på anerkendelsesrelationer fra de andre borgere i samfundet. Hvis de sidder inde med den følelse, kan det være med til at skabe en negativ spiral. Udviklingsforholdene mellem boligområderne kan således gå i stå og de udsatte boligområder vil føle sig mindre værd. Det kan gøre, at borgerne mister deres samfundslegitimitet, hvorfor de lukker sig inde og ikke bidrager til samfundet.

Den daglige leder kommer flere gange ind på, hvordan daginstitutioner som KFUM børnehaver vil blive forskelsbehandlet i forhold til de øvrige daginstitutioner i Randers by.

Leder: Ja det er ren statistik. Man har i hvert fald ikke prioriteret de menneskelige konsekvenser. Jeg kan i hvert fald ikke se mig ud af det. For vi får ikke tildelt børn fra andre dele af kommunen heroppe. Det gør vi bare ikke. Så vi bliver stille og rolig udsultet. Og fritidshjemmet (som er en del af institution KFUM, en børnehaver og et fritidshjem) vil også blive ramt, da vi ikke kan have stedet kørende med kun de børn. Så det går også ud over skolen. Hvor skal disse børn så være henne?

(Bilag 1, s. 7)

Her pointerer hun, at det udsatte boligområde ved at miste børnehaven, også kommer til at miste fritidshjemmet på længere sigt. Det vil blot være starten, da det kommer til at påvirke skolen i området. Når institutionerne bliver presset, vil det alt andet lige også komme til at påvirke de mennesker, der bruger institutionerne. Det kan ligeledes være med til, at menneskerne i lokalsamfundet mister deres lyst til at engagere sig i samfundet. Ved ikke at anerkende de udsatte boligområder, kan det være medvirkende til at stoppe en evt. dynamisk udvikling, der kunne være tilstede i lokalområdet. Tilliden til den resterende del af samfundet, om det er lokalpolitikkerne, landspolitikkerne eller blot ens medmennesker, vil ligeledes

forsvinde, da de ikke føler sig anerkendt som ligeværdige mennesker, når deres institutioner bliver forringet eller tvunget til at lukke. Det er ligeledes med til at gøre, at borgerne i de udsatte boligområder kan stå med en manglende frigørelse, hvis de mister deres daginstitutioner eller de bliver svækket. Samtidig kan nogle borgere måske agere, og evt. flytte eller finde andre løsninger, der kan sikre families hverdag bedre. Men dem, der er placeret i det laveste sociale samfundslag i de udsatte boligområder, kan måske ikke finde frem til løsningerne, hvis ikke politikerne eller lokalpolitikkerne gør noget for disse borgere, hvorfor de så miste deres frihedsfølelse. Som forælder 15 beskriver:

Forælder 15: Bliver svært, hvis det normalt er større søskende, som skal aflevere deres mindre børn i børnehave. Jeg cykler 30 kilometer hver dag, da jeg gør rent i storcenteret. Så min ældste søn afleverer den lille søn - hvis min ældste søn gik på Nørrevangskolen, vil han ikke kunne aflevere min lille søn. Og så vil han ikke kunne nå i skole. Så må jeg stoppe med at arbejde med det samme. For mine børn SKAL i skole. Så skal jeg på a-kasse. Mange bruger deres større søskende på at aflevere dem i børnehave.

(Bilag 1, s. 8)

Forælder 15 ser dermed kun en løsning på hendes situation: at sige sit arbejde op for at sikre, at hendes børn kommer i skole og børnehave. Uden at tænke i andre baner hun kommer ikke frem til andre løsninger, som f.eks. at flytte eller finde en daginstitution i nærheden af sit arbejde. Jeg udelukker dog ikke, at hun vælger dette svar, fordi hun sidder i denne forsamling og vil have det til at virke mere dramatisk. Hvis hun var hjemme i sikre omgivelser, evt. omgivet af venner, ville forælder 15 måske komme med andre løsninger på sin situation, hvis hun skulle have flere børn, der skulle i daginstitution.

Forælder 13 sætter samtidig spørgsmålstejn ved, om borgerne i de udsatte boligområder er oplyste nok til at forstå de tiltag, som politikerne har lavet.

Forælder 13: Politikkerne udnytter virkelig også, at ikke alle mennesker er så oplyste. Det er selvfølgelig også det, de prøver at gøre op med. De prøver jo at gøre op med de parallelsamfund. Politikkerne vil jo gerne have, at folk bliver bedre integreret. Om det så er en god måde, de gør det på, det kan jo diskuteres. Det er

bare ærgerligt, at det er gået i denne retning. For det går ud over børnene. Hvis nu bare det gik ud over de voksne.

(Bilag 1, s. 13)

Når forælder 13 sætter dette spørgsmålstegn, kan det være en måde at fortælle, at der i området i forvejen ikke er en positiv dynamisk samfundsudvikling, ved at borgerne ikke er oplyste om diverse tiltag, som kommer til at påvirker dem og deres hverdag. Når så tiltagene kommer, vil det gå direkte ud over børnefamilierne og specielt børnene. Det kan være med til, at borgerne ikke vil kunne bidrage til samfundsudviklingen.

Forælder 13 forsætter:

Forælder 13: Det er jo heller ikke alle steder hvor du kan finde en lejlighed til de penge, som det koster at bo på Glarbjergvej. Så kan det godt være, dit barn ender i en eller anden institution, men du har ikke de penge eller råd til at flytte til det område, som man har her. Der er jo mange ting, som spiller ind. Så jeg tror ikke, det er så nem en beslutning for disse forældre.

(Bilag 1, s. 13)

Når mulighederne for at flytte samtidig er begrænset, ifølge forælder 13, er samfundet ikke tilpasset til at kunne håndtere disse tiltag. For hvis borgerne fra de udsatte boligområder alle ønsker at flytte, er det ikke en mulighed. Derved mangler der en form for legitimitet for samfundet til at hjælpe disse borgere. Når der så ikke er noget hjælp at hente, vil borgerne føle sig skuffet og derved mister de forhåbninger, de har til at komme ud af boligområdet. Det vil yderligere gøre, at borgerne mister deres tillid til politikkerne og herved ikke ønsker at bidrage til samfundet.

Jeg vil prøve at vise, om borgerne i de udsatte boligområder føler sig udenfor den øvrige del af samfundet. Jeg havde dog svært ved at få medlemmerne i forældrebestyrelsen til at komme ind på dette. Men jeg valgte at spørge direkte ind til følelsen, da jeg havde en fornemmelse af, at interviewet ellers ville slutte uforløst.

Mig: Ej jeg prøver blot at bevise, hvilke konsekvenser sådant tiltag kan have for befolkningen, som skal leve med det – og så føler folk sig udenfor samfundet.

Forælder 14: Præcist, det er lige, hvad det gør.

Forælder 13: Men det er vel også politikernes mening med det hele. At få folk til at føle sig på den måde?

(Bilag 1, s. 15).

Her svarer to af bestyrelsesmedlemmerne, at de godt kan se, at borgerne vil føle sig udenfor det resterende samfund, når tiltagene bliver til virkelighed. Forælder 13 siger direkte, at det vel også er politikernes mening! Hvilket er en stor distancering til politikkerne, der laves. Dette gør, at borgerne mister tilliden til politikkerne og hermed til magthaverne.

Den generelle holdning hos borgerne fra de udsatte boligområder, mener forældrebestyrelsen, er, at politikkerne og det øvrige samfund, ikke ønsker dem som en del af samfundet. Derfor prøver de at lukke deres daginstitutioner, og derfor kan der ske en negativ samfundsudvikling i det udsatte boligområde.

Hvis man ser på, hvordan dette er blevet taklet i andre kommuner, kan man trække paralleller over til Silkeborg kommune. I Silkeborg kommune har man ligeledes daginstitutioner der er placeret i udsatte boligområder. I et af områderne ligger den selvejende daginstitution Blæksprutten, tilbage i august 2018, kom Silkeborg kommunes Børne- og familiechef, ud og sagde, at han havde svært ved at se, den selvejende daginstitution Blæksprutten, skulle have mulighed for at overholde regeringens tiltag (Yding & Nielsen 2018). Måned efter valgte den selvejende daginstitution at opsige driftsoverenskomsten med Silkeborg kommune, og anmodede om at overgå til en kommunal daginstitution, hvilke blev godkendt til Børne- og Ungeudvalget den 10.09.2018 som punkt 7 (Silkeborg kommune 2018).

Dette er i tråd med hvad der kan forekomme for den selvejende daginstitution KFUM børnehaven, hvis ikke daginstitutionen finder en løsning på problemstillingen. I Silkeborgs tilfælde kan dette ses på to måder. Staten i form af regeringen vælger at tvinge en institution til at lukke i et område, hvortil området mister sin anerkendelse, da staten har valgt at fjerne lighed og frihed fra lokalområdet. Det kan være starten på en negativ udvikling for samfundet. På den anden side, kan dette ses som en positiv udvikling, hvor staten, i form af Silkeborg kommune, vælger at anerkende området og behovet for en daginstitution. Da byrådet i Silkeborg vælger at overtage daginstitutionen. Dette gør at en gruppe borger i Silkeborg

kommune (byrådet) anerkender de borger der er bosat i dette, udsatte boligområde, og deres behov. Alt dette kan have en smittende effekt på lokalsamfundet.

7.1.2 Anerkendelsesformer

Jeg vil i det næste afsnit undersøge, hvilken af Axel Honneths anerkendelsesformer, der kan forklare den følelse, borgerne fra de udsatte boligområder sidder med, efter de bliver præsenteret for vilkårene og konsekvenserne indenfor daginstitutionsområdet, i regeringens udspil "Ét Danmark uden parallelsamfund".

7.1.3 Respektanerkendelse

Jeg vil starte med at prøve at forstå, hvorledes borgerne har en trang til at blive respektanerkendt - ved at opnå en respekt i det individ man er, ligegyldigt den livssituation man befinder sig i.

Forælder 13: Hvad vil det så sige, hvis jeg bor over på Infanterivej (en af adresserne i det udsatte boligområde i Glarbjergvejs-området), kan mine børn så godt blive smidt ud af denne børnehave?

Mig: Nej det kan de ikke, du kan ikke få næste barn ind. Det er ny optaget børn på et år, der ikke må overskride de 30 %.

Forælder 13: På den måde, også er det lige meget, hvordan man er som enkelt person, hvor man kommer fra osv.?

(Bilag 1, s. 2)

Forælder 13 vil her have en sikring om, at dette ikke kommer til at påvirke hende personligt, hvortil hun vil høre til hendes retslige vilkår, men da det er alle borgere, der bor i de udsatte boligområder, bliver hun vurderet ens med de andre i lokalsamfundet. Det vil sige, at hun som borger i samfundet kommer til at miste nogle rettigheder, da hun ikke har mulighed for at have en lokal børnehave. Når borgerne mister retslig anerkendelse, kan det ske, at de ikke ønsker at deltage i debatter, som er med til at forme det demokrati, der er med til at bestemme. Det gør, at borgerne bliver isoleret, hvilket kan være med til at skabe yderligere afstand mellem de sociale lag i samfundet.

Forælder 13 kommer ind på flere steder, hvor respektanerkendelsen er manglende i samfundet:

Forælder 13: Og ja, hvis du ikke når ind til sprogundervisning, bliver du straffet, evt. trukket i penge.

(Bilag 1, s. 8)

Endnu engang viser dette, at samfundet ikke viser respekt over for deres medborgere. Hvis tiltagene fra regeringen gør, at borgere skal aflevere barn langt væk fra hjemmet, og efterfølgende skal ind til eksempelvis sprogundervisning, kan det blive presset at nå. Men det er nødvendigt, at de når dette, for ellers bliver de trukket i ydelse. På grund af flere forskellige regler kan det gøre, at borgerne bliver straffet. Dette kan igen være medvirkende til, at borgerne mister lysten til at bidrage i de demokratiske debatter, når der gang på gang kommer tiltag, der går imod borgerne.

Men hvordan vil borgerne agere i de udsatte boligområder? Det kommer forælder 13 og 14 ind på. Citatet er lavet efter en lang snak, hvor jeg som interviewer, prøver at opsummere det som lige er blevet diskuteret. Derfor stiller jeg som interviewer ikke et "hv" spørgsmål til informanterne, som jeg ellers har skrevet i mit metodeafsnit, at jeg vil gøre.

Mig: Så for at opsummere det I lige har sagt, så betyder det at DU (forælder 14) vil tænke over det! Mens DU (forælder 13) siger, at flygtningene ikke vil tænke over dette. Så vil der ske yderligere en udskældning i befolkningen, hvor det laveste lag vil få det endnu sværere, mens andre vil flytte væk?

Forælder 13: Ja præcist. Det vil kun være de svageste, som bliver ramt, os andre vi skal nok få det til at fungere på en måde.

...

Forælder 13: Det er politikerne jo ligeglade med. Det er jo bare de svageste. Det er ikke dem, som råber op.

Forælder 14: Politikerne må da også have et liv ved siden af, eller have børn!

Leder: Men de bor jo ikke her eller i et udsat boligområde.

Forælder 14: Det irriterer mig jo bare! Det er ikke i orden.

(Bilag 1, s. 12)

Tiltagene fra regeringen vil uden tvivl komme til at påvirke de udsatte boligområder, i henhold til forælder 13 og 14. Men der kommer til at være forskel på, hvordan befolkningen i området vil agere. Befolkningen vil blive yderligere opdelt, hvor de social stærkeste måske vil prøve at flytte væk. Dette kan ses som en måde at komme til at opnå respektanerkendelse på. Borgerne der måske vil flytte, vil prøve at opnå en status, eller nærmere komme væk fra den status, de havde fået tildelt af regeringen. Hvis man formår at flytte, vil man igen stå med de samme muligheder indenfor daginstitutionsområdet, som de andre borgere i samfundet. Men det vil, som forælder 13 siger, komme til at opdele det udsatte boligområde. For de borgere, der er svagest, vil ikke have samme mulighed for at flytte væk - de vil dermed stå uden en mulighed for at opnå en respektanerkendelse af det øvrige samfund. De vil blive efterladt, og spændet mellem dem og det øvrige samfund vil blot blive større, end det er i dag.

Ydermere nævner forælder 13, 14 og den daglige leder, at politikerne er ligeglade, da det ikke påvirker dem. Det viser også, at de har opgivet at påvirke politikerne for at ændre deres beslutning omkring disse tiltag.

7.1.4 Misanerkendelse

I et samfund er der mange sociale lag, som får forskelligt anerkendelse i samfundet. Der er således forskel på, om du er bosat i et udsat boligområde eller i et kollegieværelse som studerende, selvom den økonomiske situation her kan være ens. I interviewet med forældrebestyrelsen kommer de flere gange ind på, at politikerne ikke vil blive berørt af regeringens tiltag. På den måde bliver de ikke berørt af de konsekvenser, det medfører. Når man så står tilbage uden daginstitution og med et stempel som borger i et udsat boligområde, kan man hurtigt komme til at stå med en følelse af misanerkendelse fra det øvrige samfund.

Forælder 13 kommer med en indskudt bemærkning ud af det blå under interviewet, hvor jeg er i gang med at forklare konsekvenserne ved udspillet.

Forælder 13: Men man ved jo aldrig, hvordan de (politikkerne) ønsker at vurdere os på.

(Bilag 1, s. 2)

Jeg tolker denne bemærkning som en manglende respekt eller tiltro til politikerne. Derved kommer, at forælder 13 har en tro på, at politikerne misanerkender borgerne i de udsatte boligområder.

Efter at have snakket tiltagene igennem, herunder hvordan de kommer til at påvirke borgerne, specielt hvis nogen af forældrebestyrelsesmedlemmerne (eller andre) skulle gå med tanker om at få et barn mere, udbryder forælder 14 ud af ingenting:

Forælder 14: Jeg bliver så sur Susanne (leder), nu har jeg ikke mere at sige.

(Bilag 1, s. 14)

Jeg tolker igen dette som en meget frustreret situation, hvor personen blot prøver at tilpasse sig samfundet efter de vilkår, der bliver opstillet. Men frustrationen kan tolkes som, at forælder 14 føler sig misanerkendt.

Borgeren har prøvet at tilpasse sig samfundet gennem hele livet, mens de nu ser, at nogle ting forsvinder for øjnene af sig. Borgeren kommer til at føle, at samfundet ikke anerkender hende som person og menneske, mens hun på den anden side har prøvet at anerkende samfundet, hun lever i. Dette leder mig i samme omgang over til den næste anerkendelsesform kaldet, værdsættelsesanerkendelse, da jeg også ser, at udtalelsen ovenfor kan være et tegn på, at personen ikke føler sig værdsat af samfundet.

7.1.5 Værdsættelsesanerkendelse

Forælder 13 forklare hvordan hendes hverdags billede vil se ud, hvis hun ikke kan bruge daginstitutionerne i de udsatte boligområder.

Forælder 13 stiller spørgsmålstegn ved, om hun som medborger, og bidrager til samfundet, skal agere under disse vilkår, og hvordan det skal være muligt for hende at håndtere udfordringerne, der måtte opstå.

Forælder 13: Jeg er sygeplejerske og møder kl. 7. Hvis jeg så skulle aflevere i Havndal kl 6:30, så har jeg ingen jordisk chance for at kunne passe mit arbejde. Det kan jeg jo ikke. Hvad skal man så gøre? Er der nogen, som har tænkt den tanke?

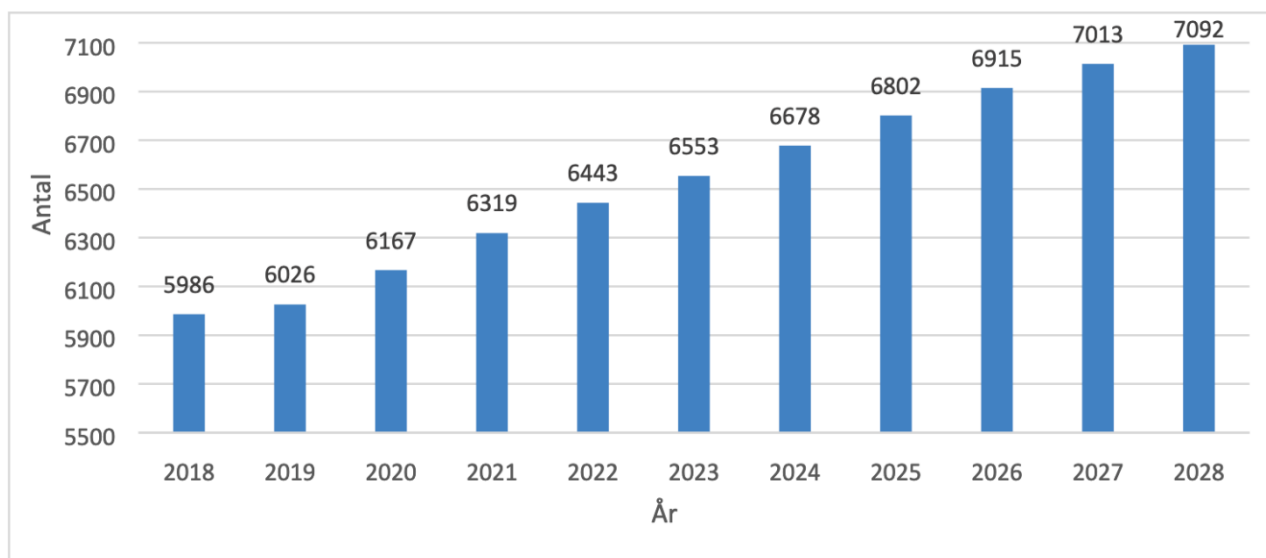
(Bilag 1, s. 8)

Her kommer forælder 13 ind på, at hun bidrager til samfundet på lige vilkår som alle andre medborgere gennem sit arbejde som sygeplejerske. Hun sætter endvidere spørgsmålstegn ved, om tiltagene er en måde at værdsætte hendes bidrag til samfundet på – eller det modsatte. Hun forstår ikke, hvorfor hun ikke bliver anerkendt gennem dette, da hun passer sit arbejde og gerne vil fortsætte med dette. Dog vælger hun at tage eksemplet til ekstremer, da hun nævner Havndal som en mulig børnehave. Havndal børnehave er den nordligste børnehave i Randers kommune, ikke langt fra Hadsund. Hun vil med stor sandsynlighed ikke få tildelt en børnehaveplads så langt fra hvor hun bor.

Men pga. tiltagene bliver hun udfordret i at kunne bidrage på lige vilkår som den øvrige befolkning, til samfundet. Hun indikerer at hun ikke vil komme til at modtager samme vældværdsydelse, i form af en lokalbørnehave, som de øvrige borger i Randers. Det gør at hun ikke modtager den værdsættelsesankendelse, der skal til fra samfundet. For at hun føler sig som en medborger på lige vilkår, da hun vil være nødsaget til at opsiges hendes arbejde.

Den daglige leder kommer ligeledes ind på problemstillingen. Hun har personale, der udfører deres job, mens Randers Kommune som helhed står med et pasningsproblem, da man indenfor nærmeste fremtid kommer til at mangle daginstitutionspladser ud fra en befolkningsprognose lavet af COWI for Randers Kommune tilbage i august 2018. Tabel 2 viser COWI's befolkningsprognose, her ses det, at antallet af børn i Randers kommune, de kommende år er støt stigende. I rapporten står der dog ikke at børnene kommer til at bo i Randers by, men blot at denne stigning kommer til at foregå i Randers kommune.

Tabel 2. Forventet udvikling i børnetal for 0-5-årige i Randers Kommune 2018-2031.

(Børne- og familieudvalg 2018 A, s. 4-5)

Leder: Vores problem bliver jo, at vi ikke får tilført nogle børn. For personalet giver det jo også en rigtig stor utryghed, og det påvirker børnene. For hvornår må jeg være nødsaget til at opsige noget personale?

(Bilag 1, s. 9)

Den daglige leder frygter altså for personalet. Hvis den daglige leder ender med at skulle ud og opsige noget af personalet, står det i stærk kontrast til befolkningsprognosen og Randers kommunes fremtidige udfordringer, da der de næste år kun kommer flere småbørn i Randers kommune. Det er ikke at værdsætte sit personale, hvis det ses i et kommuneperspektiv. Personalet ved, de kan bidrage til at passe børnene og hjælpe dem med at udvikle sig til samfundet. Men i stedet står de muligvis til at blive fyret. Dermed er det ikke kun lokalbefolkningen, der står til at blive berørt, da selv personalet ikke bliver anerkendt for det professionelle arbejde, de udfører. Dog vil personalet alt andet lige have mulighed for at finde arbejde igen, da Randers Kommune, i henhold til Dagtilbudsloven § 23 stk. 3, har pligt til at anvise et alderssvarende dagtilbud til alle børn over 26 uger, og frem til skolestart – også kaldet pasningsgaranti. Ud fra denne problematik ser det ud til, at politikerne i Randers kommunes byråd er orienteret om.

Ved årsbudgettet i Randers Kommune i 2019 valgte byrådet at lave en investeringsplan for den resterende valgperiode frem til 2022. Her valgte byrådet at prioritere to gange 20 millioner til etablering af to nye daginstitutioner (Randers Kommune 2019, s. 29). Disse to daginstitutioner skal indeholde i størrelsesorden af 100 børnehavebørn og 50 vuggestuebørn hver. Det skal være nye daginstitutioner og ikke en omdannelse af eksisterende daginstitutioner (ibid., s. 47).

På baggrund af dette vil personalet sandsynligvis føle sig endnu mindre værdsættelsesanerkendt. Når Randers Kommune, herunder politikkerne, er opmærksom på det fremtidige stigende børnetal i kommunen. Når de samtidig arbejder på at skaffe flere daginstitutionspladser, men samtidig kan se, at nogle daginstitutioner ikke får tildelt nogen børn, og nærmest kommer til at stå tomme. Det betyder at der til sidst kun er personalet tilbage. Det fungerer ikke, og de vil stå til at miste deres arbejde. Personalet vil ikke blive forflyttet til andre daginstitutioner i Randers Kommune, da de er ansat af en selvejende daginstitution. Dog vil de nye daginstitutioner skulle ud og ansætte nyt personale, hvor personalet fra den selvejende daginstitution selvfølgelig også vil kunne søge stillingerne.

For at afrunde forældrebestyrelsesmødet vil jeg nævne, at den daglige leder trods alt prøver at holde en positiv tilgang til problemstillingen. Hun arbejder videre og prøver at se, hvilke muligheder der findes for at overleve som daginstitution. Randers Kommune har i slutningen af 2018 valgt at starte en busordning fra Børnehuset Jennumparken til en naturbørnehave længere ude på landet, ved Fussingø, omkring 14 kilometer fra Jennumparken (Børne- og familieudvalg 2018 B). Tiltaget skyldes to grunde; ét at tilbyde en naturbørnehave til bybørnene fra Randers by - og samtidig at tage forbehold for det kommende ghetto-udspil. Det specielle ved daginstitutionen KFUM børnehave er, at de har en bus stående, der er indrettet til småbørn, som tilhører den selvejende institution. Derfor går lederen med et håb om, at Randers Kommunes tiltag bliver en succes, for så efterfølgende at kunne lave et lignende tilbud til borgerne i Randers by, så der kan blive tiltrukket nogle børn, der ikke er bosat i de udsatte boligområder, til den selvejende daginstitution.

Leder: Det kan vi jo begynde at spekulere lidt i, vi har jo en bus. Da den blev etableret, havde vi børn fra den anden side af fjorden. Det er jo nok en af de opgaver, vi skal have kigget på. Om der er nogle børnehaver ude i oplandet, som måske vil adoptere os, hvis det bliver populært med naturbørnehaver. Så kan vi jo måske

få indskrevet 20 børn udefra, også kan vi hæve tallet herinde. Det er en mulighed, vi har.

(Bilag 1, s. 10)

Men spørgsmålet er, om KFUM børnehave vil kunne tiltrække nok børn fra andre boligområder. Hvis det er muligt, kan dette være et anerkendelsestegn til daginstitutionen. Det kan måske give en motivation hos de øvrige forældre, hvis deres daginstitution går hen og bliver anerkendt af det øvrige samfund.

7.3 Forældre interviews

Jeg har som tidligere nævnt været ude i to daginstitutioner i området omkring de to udsatte boligområder i Randers Kommune. Der har været stor forskel på materialet, jeg har fået ud af de to steder. Årsagen kan være engagementet fra den daglige leder. I den kommunale daginstitution stod jeg alene og prøvede at skaffe udtalelser fra forældrene, i en daginstitution med flere indgange. Mens jeg på den selvejende havde en meget engageret daglig leder, der dirigerede forældrene i min retning, hvis jeg ikke selv fangede dem. Bygningsmæssigt, er der også kun en indgang i den selvejende daginstitution, da den befinder sig forenden af en lukket smal sti.

Jeg har valgt at dele dette afsnit op i to mindre afsnit, hvor jeg ikke vil blande resultaterne fra de to daginstitutioner sammen. Så et afsnit til Børnehuset Jennumparken og et afsnit til KFUM børnehave.

I det følgende afsnit vil jeg gennemgå de tolv korte interviews, jeg har lavet med forældre til børn i to daginstitutioner, KFUM børnehave og Børnehuset Jennumparken (henholdsvis nr. 14 og nr. 10 på oversigtskortet på side 28). Mine interviews i KFUM børnehaven var mest vellykket i forhold til dem fra Børnehuset Jennumparken. Som sagt ligger årsagen måske hos den daglige leder i KFUM børnehave, der omdirigerede forældre i min retning, hvis jeg ikke selv nåede at fange dem.

I Børnehuset Jennumparken var der flere udfordringer. Daginstitutionen er stor i forhold til KFUM børnehave, med flere vuggestue og børnehave grupper, hvor KFUM børnehave kun har to børnehavegrupper. Det gjorde, at forældrene nogle gange havde flere børn, der skulle hentes. Der var flere indgange, hvorfor jeg desværre ikke muligheden for at komme i kontakt

med så mange forældre som ønsket, da der ikke var ét logisk sted at stå. Der var ligeledes langt til et rum, hvor vi kunne snakke. Det gjorde, at jeg spildte meget tid - og mange forældre ikke var interesseret i at snakke med mig. Et enkelt interview blev afholdt på gangen, da forælderen havde travlt, men godt ville give mig et par minutter.

Efter jeg har været i Børnehuset Jennumparken, har jeg tænkt andre tilgange. Der kunne have gjort at mit datagrundlag fra den daginstitution var blevet bedre. Jeg kunne have arbejdet med en mere kvantitativ tilgang, hvor jeg gav nogle spørgeskemaer om morgen, i håb om nogle forældre havde svaret på dem, til om eftermiddagen. Da mine interviews også er korte, vil jeg måske kunne have opnået samme eller bedre resultat ved denne tilgang. En anden løsning kunne have været at spørge forældrene om jeg måtte ringe til dem, på et senere tidspunkt, for at holde interviewet.

Derfor kommer Børnehuset Jennumparken ikke til at have samme vægtning i analysen, som den selvejende daginstitution KFUM, da Børnehuset Jennumparken er større og har en større andel børn bosat i et udsat boligområde (se tabel nedenfor).

Antal børn fra udsat boligområde, opgjort den 1. januar 2019, fordelt på daginstitutioner hvis andel af børn, er over 30 pct.

Tabel 1 Antal børn i udvalgte daginstitutioner fra Randers Nordby

Institution	Antal børn i alt	Heraf med bopæl i områderne	Andel
Børnehuset Jennumparken	94	69	73%
KFUM	32	17	53%
Glentevej	42	21	50%
Platangården	111	35	32%
Lions Børnehus	80	24	30%

(Børne- og familieudvalg 2019, s. 13)

Interviewpersonerne er i analysen kaldt "forælder 1", "forælder 2", "forælder 3", osv. Jeg starter med forældrebestyrelsesmødet, hvor interviewpersonerne går fra "forælder 13" til

”forælder 16” af ren logistiske årsager. Alle forældre interviewene blev foretaget før forældrebestyrelsesmødet, derfor blev de kaldt ”forælder 1”, ”forælder 2”, osv.

I den første del vil jeg prøve at forstå, hvordan forældrebestyrelsesmedlemmerne tror, regeringens tiltag kommer til at påvirke forældrene i børnehaven. Men der vil også blive givet et helhedsbillede, hvor de prøver at forklare, hvordan befolkningen i de udsatte boligområder, vil blive påvirket af tiltagene og hvordan de vil agere, når tiltagene bliver til virkelighed.

Forældrebestyrelsesmedlemmerne forklarer også, hvordan det kommer til at påvirke dem personligt.

7.3.1 Børnehuset Jennumparken

Analysen er opbygget anderledes end analysen med forældrebestyrelsesmødet. Forældrene bliver ikke spurgt direkte ind til, hvordan man som borger føler sig behandlet af samfundet. Men de bliver mere spurgt ind til, hvordan man som borger føler sig behandlet af daginstitutionen - og hvad der er vigtigst for forældrene, når de skal vælge daginstitution. Årsagen til dette er svarets kvalitet, hos nogle af forældrene. Da jeg vil være sikker på at forældrene ved hvad de svare på.

Jeg blev rådet til af lederne (i den kommunale daginstitution) ikke at spørge ind til forholdene mellem borger og samfund - medmindre jeg er sikker på, at forældrene er indforstået med, hvordan forholdene er i samfundet. Flere forældre har ikke den fornødne viden omkring samfundsopbygningen i Danmark endnu hvis man sætter det hårdt op. Det kom dog også frem, ved nogle af de forældre jeg spurgte i Børnehuset Jennumparken, der var meget mistroisk overfor mig. Specielt da jeg prøvede at forklare, at jeg kom som studerende fra Aalborg Universitet.

7.3.2 Værdsættelsesanerkendelse

Når vi snakker om børn, der bruger tid sammen, lærer forældrene at tilpasse sig de omgivelser, børnene befinder sig i. Dette kommer til udtryk ved forælder 3's kommentar.

Forælder 3: Man snakkede godt sammen. Børnene legede godt sammen!

Mig: Og det var ligegyldigt hvilken race, religion, økonomiske baggrund osv.?

Forælder 3: Nationalitet eller hvad vi skal kalde det. Børn er jo ligeglade. De leger lige godt. Det er vigtigt, at vi som forældre sætter os ud over det.

(Bilag 4, s. 2)

Her anerkender forælder 3 børnene, der leger med hendes barn. Det gør, at deres forældre måske vil se sig selv anerkendt, i forhold til deres børn. Når de bliver værdsat og anerkendt, kan det være muligt for disse forældre at gøre det samme og evt. give anerkendelse til andre forældre i området, hvor de er bosat. Det kan have en smittende effekt, der kan gøre, at borgerne er med til at løfte det udsatte boligområde, og måske endda føle, at de kan bidrage med noget til samfundet - i form af frivilligt arbejde i børnehaven, hvor de er blevet behandlet godt af de andre forældre, der ser dem som ligeværdigende. Forælder 3 bor ikke i området, men havde tidligere boet i nærheden af de udsatte boligområder.

Forælder 1, ønskede ikke at blive optaget på lyd, så derfor er det ikke direkte citater, jeg har på hende. Men forælder 1 prøver at bruge daginstitutionen som en måde at få integreret sine børn (Bilag 4, s. 1). Jeg tolker, at hun derved selv prøver at blive integreret igennem daginstitutionen, da hendes barn bliver værdsat af samfundet, ved at hun vælger at sende sit barn i daginstitution, selvom hun har mulighed for at passe barnet derhjemme. Værdsættelses- anerkendelse er måske målet for forælder 3, hvis hun bliver værdsat af samfundet, fordi hun følger de normer og værdier, samfundet har. Derved kan hun måske blive anerkendt og derigennem finde motivation for at bidrage positivt til samfundsudviklingen.

7.3.3 Respektanerkendelse

Alle de fire forældre, jeg snakkede med i Børnehuset Jennumparken, havde valgt denne daginstitution af praktiske årsager. Forælder 3 bor dog ikke mere i området, men ønsker specifikt denne daginstitution pga. egne erfaringer (Bilag 4, s. 1-2).

Hvis regeringen vælger at tvinge kommunerne til at lukke de daginstitutioner, der er placeret i de udsatte boligområder, fratager man i den forbindelse borgerne nogle rettigheder, som andre borgere har. Man fjerner den lokale daginstitution, hvilke der det som mange forældre ønsker. Det er i hvert fald det, der er prioriteret i det øjeblik, hvor daginstitution bliver valgt.

7.4 KFUM børnehave

Anerkendelse er ikke en selvfølge for borgere. Ej heller at borgerne ønsker at opnå en form for anerkendelse fra samfundet. I forbindelse med interviewene i KFUM børnehave kommer

jeg frem til, at borgerne har et brændende ønske for selv at kunne vælge den daginstitution eller dagpleje, de foretrækker. Her er det ofte den praktiske årsag, der er bestemmende for forældrenes valg. Forælder 10 siger dog direkte, at valget af daginstitution er pga. de gode relationer og lokaliteten.

Mig: Hvorfor valgte I denne her børnehave?

Forælder 10: Det er fordi, vi bor lige her bagved. Samt drengen går i skole på Nørrevangskolen, så det er praktisk, da det er lige ved siden af. Om som Susanne (lederen) siger, så har jeg selv gået her, og

Ved, det er et rigtig godt sted. Susanne var pædagog, da jeg gik her. Min dreng har ikke gået i børnehave her, men han går nu i fritidshjem her.

(Bilag 5, s. 4)

Dette siger, at forælderen prøver at få hverdagen til at hænge bedst muligt sammen. Men ved at fjerne muligheden for en lokal daginstitution, vil man samtidig fjerne rettigheder fra borgeren, der efterfølgende kan komme til at føle, at samfundet ikke lytter og herved ikke anerkender borgerens behov.

7.4.1 Værdsættelsesanerkendelse

Det er ikke kun borgerne, der har have brug for værdsættelsesanerkendelse. Forælder 12 giver anerkendelse til daginstitutionen og dens arbejde

Forælder 12: Jeg har jo mange børn, og vi startede med at have børn her. Så valgte vi at fortsætte med denne børnehave - vi kender lederen og hun kender os rigtig godt. Jeg kender også personalet, jeg føler mig rigtig tryk her.

(Bilag 5, s. 5)

Der kan være forskellige årsager til denne form for anerkendelse. Forælderen kan have et håb om, at med anerkendelsen til daginstitutionens høje faglige niveau, opretholdes det niveau, forælderen husker fra tidligere. Det gør, at forælderen og daginstitutionen sammen vil kunne være med til at udvikle lokalsamfundet. Hvis man ikke anerkender sit barns daginstitution, vil ens behov for at skabe en god stemning om daginstitutionen eller inddrage sig i dens arbejder, ikke være tilstede. Men hvis der er anerkendelse, er der større sandsynlighed

for udviklingsmuligheder. Anerkendelsen til daginstitution kan også være et håb om, at daginstitution vil anerkende borgeren som en del af samfundet.

Forælder 7 har en antagelse om, at tiltagene, der kan være med til at lukke de små lokale daginstitutioner, også kan være godt for udviklingen af et område.

Forælder 7: For områder ville det gøre meget, hvis de var tvunget til at have deres børn i store børnehaver. Det ville gøre, at børnene bliver lidt mere blandet. Men nu over på den anden side af vejen, ligger der en anden børnehave (Jennumparken), en stor børnehave, den er ikke lige så velfungerende. Det ligger lidt indelukket i et "udsat område", men det er selvfølgelig kun en antagelse. Men der er ikke mange blandede børn, der kommer ikke mange udefra. Der er beskidt i området, skrald over alt, huller i væggene og larm over alt. De børn ville have godt af, hvis nu den børnehave lukkede, at de børn så blev flyttet ned i en stor og blandet børnehave.

Mig: Tror du også, at de forældre, der har børn i den børnehave, ville sætte pris på det?

Forælder 7: Nej det ville de ikke, det ville nok ikke fungere for dem på længere sigt.

(Bilag 5, s. 1-2)

Dette er en anden form for værdsættelsesanerkendelse. Forælder 7 tror, at regeringens tiltag vil kunne give en form for effekt. Ikke en effekt, som får befolkningen til direkte at flytte fra de udsatte boligområder, men nærmere til at udvikle sig, når man bliver tvunget til at omgås andre borgere end dem, fra det udsatte boligområde. Men forælder 7 tror ikke, at borgerne vil se dette som en form for anerkendelse fra det øvrige samfund, da forældrene vil få udfordringer med at få hverdagen til at fungere. Logistikken vil komme til at blive en for stor udfordring. Men udviklingsmæssigt vil det være positivt, da borgerne vil blive anerkendt af de øvrige forældre i de andre daginstitutioner, for som forælder 3 beskrev tidligere, så er børn ligeglade med køn, race, nationalitet osv. De ønsker blot at lege.

7.4.2 Misanerkendelse

Forælder 7 er opvokset i et af de udsatte boligområder i Aarhus. Da hun flyttede til Randers, var det et klart ønske at finde en daginstitution, der ikke var placeret i et udsat boligområde.

Forælder 7: Ja og nej, vi havde andre børnehaver i overvejelse men det var væk fra nærområdet.

Mig: Ude omkring vuggestuen (Dronningborg vest for centrum)?

Forælder 7: Tjaaaa, ja, men mere bare lidt væk fra det her område generelt. Da dette område ikke ligger så højt oppe på "skalaen", det lyder forkert at sige. Men nu kommer jeg selv fra en del i Århus, og det har jeg haft nok inde på livet. Ikke at det gør noget, jeg er okay. Men da det kom til stykket, fandt vi frem til, at denne børnehave (KFUM) var rigtig god. Vi bor også kun 500 meter væk.

(Bilag 5, s. 2).

Det er en form for misanerkendelse til daginstitutionerne i nordbyen og de borgere, der har børn i disse daginstitutioner. Forælder 7 ønsker i første omgang ikke at anerkende nordbyens borgere, da der ikke er noget ønske om at dele daginstitution med dem. Dette er ud fra en antagelse om, da forælder 7 ikke har boet i området eller set daginstitutionerne. Men opfattelsen af området ændrer sig i takt med, at forælder 7 bor i området. Derved bliver området, borgerne og daginstitutionerne også anerkendt af forælder 7.

Når man er enlig, ved man, hvor svært det er at få hverdagen til at fungere. Her anerkender forælder 10, at de lokale daginstitutioner er yderst vigtige.

Mig: Hvad ville det gøre for sådan et område, hvis der ikke var de her lokale børnehaver? Betyder det noget for lokalsamfundet?

Forælder 10: Det tror jeg. Mange er enlige i dag, mange kan ikke nå at aflevere børnene, hvis der ikke er en lokal børnehave.

(Bilag 5, s. 4).

Forælder 10 anerkender, at han som enlig ikke vil kunne få hverdagen til at fungere uden en lokal daginstitution. Den anerkendelse er noget, man kan give, når man har prøvet at være enlig, og skal finde en løsning for, at hverdagen kan fungere.

For at trække det op på et samfundsniveau igen, tager forælder 12 stilling til den udvikling, der er sket i samfundet - set fra hans øjne.

Forælder 12: Jeg synes, der kommer rigtig meget, som skal gå ud over os, de sidste par år, synes det er rigtig hårdt. Jeg har været her i 21 år, jeg synes, der har været meget de sidste par år. Det kan godt være, det også var der tidligere, men så har jeg ikke lagt mærke til det. Der er kun kritik af ghettoområderne, der kommer ikke noget af alt det positive frem, det er kun kritik.

Forælder 12: Der er ingen indvandrere, som er gode nok! Det er den følelse, man får, når man hører på det, politikerne siger. De gode historier kommer ikke frem, man får følelsen af, at politikerne tænker; de gode historier, skide være med det!

(Bilag 5, s. 6)

Forælder 12 har boet i landet i mange år og boet i et af de udsatte boligområder. Når han siger, at retorikken er blevet meget hårde de sidste par år omkring hans boligområde, er det en klar misanerkendelse af forælder 12 og hans medmennesker. Som forælder 12 siger, "Der er ingen indvandrere, som er gode nok". Det er den følelse, man får, når man hører alle de tiltag, som regeringen indfører. Når man ikke bliver anerkendt, er det også svært at holde motiveringen for at udvikle et boligområde.

Det er samtidig en mangel på værdsættelsesanerkendelse, når forælder 12 har følelsen af, at politikerne er ligeglade med borgerne, der ellers følger samfundets forventninger. Dermed kan det som borger være svært at blive ved med at prøve at blive anerkendt af samfundet.

7.4.3 Respektanerkendelse

Jeg spørger direkte ind til, hvad folk ville gøre, hvis der ikke var lokale børnehaver? Her kommer meget forskellige svar. Lidt som forælder 13 og 14 fra forældrebestyrelsesmøder kom ind på, da jeg spørger om man ville flytte eller ej:

Mig: Hvis der ikke var en børnehave her, ville det så ikke være attraktivt at bor her i området? Ville man flytte?

Forælder 6: Nej jeg ville ikke flytte, det er et dejligt område. Der er stille og roligt, og grønne områder.

(Bilag 5, s. 2).

Forælder 8: Det ville selvfølgelig betyde, at der ville være længere til børnehave. Det har jeg faktisk aldrig tænkt over. For os ville det ikke betyde så meget, vi ville

finde en anden børnehave. Det handler om at få hverdagen til at fungere, så hvis der ikke var børnehaver her, ville vi tilpasse os. Så vi kan få passet vores børn og vi kan komme på arbejde.

(Bilag 5, s. 3).

Forælder 9: Jeg tror virkelig, mange ville have været flyttet for at komme tættere på deres børnehaver.

(Bilag 5, s. 4).

Der kommer både folk, som vil flytte og folk, som hellere vil blive og prøve at få hverdagen til at fungere. Men lige meget hvad, så har borgerne mistet deres daginstitution i dette tilfælde.

Ved at fjerne borgerne fra sociale fællesskaber, mener to af borgerne, at deres lokalsamfund er for vigtigt. Selv hvis man ikke får den respekt og anerkendelse ved at have en lokal daginstitution, siger en person, at hun tror, mange kunne finde på at flytte - eller nok nærmere være tvunget til at flytte. En flytning kan være et tegn på, at borgerne prøver at opnå en respektanerkendelse blandt det resterende samfund. Det er også for at kunne få hverdagen til at fungere bedst muligt.

Forælder 12 kommer igen ind på samfunds perspektivet og hvordan, indvandre bliver behandlet af samfundet samt den retorik, som politikerne kører over for indvandrerne.

Forælder 12: Det kommer klart an på hvilken årsag politikerne begrundes deres beslutning på baggrund af (at lukke daginstitution i nordbyen). Hvis det er på grund af, at dette er et udsat boligområde, så vil jeg nok føle at vi bliver diskrimination artig, hvor politikerne misbruger deres magt. Ved at de gør det nemmere for nogle dele af befolkningen og gøre det besværligere for andre dele af befolkningen, som måske ikke bidrager til samme i samfundet. Det er som at sige til folk, DU er godt nok, men DU er ikke god nok, så du skal straffes. Men hvis de begrundes det anderledes, så kan det godt være i orden. Men hvis årsagen er på grund af, den ligger i en ghetto, så vil jeg nok synes det er for meget.

(Bilag 5, s. 6)

Hvis politikkerne ikke har en valid årsag til at lukke daginstitutionerne, andet end at den er placeret i et udsat boligområde, mener forælder 12, at der er mangel på respekt overfor ham som borger, da man som politikker derved vælger at forskelsbehandle borgere. Når politikkerne vælger at sætte et stempel på borgerne, der er bosat i et udsat boligområde, kan det være årsagen til, at borgerne ikke vil blive hørt i debatten. Disse borgere vil stå i en usædvanlig besværlig situation. Det vil være svært for disse borgere at opretholde deres status i samfundet. Som forælder 12 forklarer:

Mig: Hvad vil det betyde for jer, hvis der ikke var de her lokale små børnehaver?

Hvis nu I skulle ind til midtbyen og aflevere?

Forælder 12: For vores vedkommende vil det være lidt belastende, synes jeg.

Fordi min kone er hjemmegående. Jeg ved det selvfølgelig ikke, når vi ikke er i sådan en situation. Men vi ville nok have valgt at have børnene hjemme.... Men det vil vi helst ikke, fordi børnene har godt af at have det sociale, som de har her, samtidig med at sikrer at de udvikler sig.

(Bilag 5, s. 5-6)

Forælder 12 vil altså tage sit barn hjem fra daginstitutionen, hvor konen har mulighed for at passe barnet. Men samtidig ved forælder 12 godt, at det ikke er den bedste løsning for børnene. Men af logistiske årsager er dette den løsning, forælder 12 har.

Forælder 12 mener, at anerkendelse af han som person ikke kommer til at gøre nogen forskel, da hans mening ikke vil ændre sig pga. regeringens tiltag.

Forælder 12: Men jeg tror, at der kommer politikere, som siger, 'ej denne børnehave, den skal ikke ligge her i ghettoen, den skal bare væk.' Men det ændrer jo ikke den måde, jeg er på og tænker på, om jeg afleverer mit barn her eller inde i midt byen. Jeg vil altid have de samme holdninger og meninger til, hvordan jeg skal leve. Det ændrer jo ikke noget, hvis man lukker børnehaven. Det gør bare, at jeg skal få det til at passe ind i min hverdag.

(Bilag 5, s. 6)

Forælder 12 vil ikke mene, at udelukkelsen fra samfundet, vil påvirke hans måde at leve på. Det vil blot skabe udfordringer for ham. Den manglende respektanerkendelse fra samfundet

vil blot gøre, at han vil gøre endnu mere for at opnå den status i samfundet, der skal til for at opnå den anerkendelse, han fortjener.

I Forælder 12: Jeg gør jo alt for at få tingene til at passe ind. Det siger jo sig selv, det gør vi alle (verdens største smil).

(Bilag 5, s. 6)

8.0 Delkonklusion

Jeg vil i det følgende afsnit lave en delkonklusion, som vil blive brugt til at bygge en kort diskussion op omkring. Der er løbende i analysen blevet diskuteret på resultaterne fra de forskellige interviews, som vil blive brugt i den endelige konklusion.

Vigtigt for dette afsnit er, at der bliver trukket nogen af de pointer frem, som dækker over mine tre anerkendelsesbegreber, men det vil også blive diskuteret hvilken rolle staten har.

8.1 Respektanerkendelse

Først og fremmest kan jeg konkludere, at borgerne prøver at opnå en form for respekt fra samfundet, eller at borgerne stiller spørgsmålstegn ved, om der ikke burde være respekt overfor dem som medborgere. F.eks. bliver der fra forældre 13 spurgt ind til, om hendes børn kan blive smidt ud af daginstitutionen. Her prøver hun at sætter fokus på, at hun som person, jo ikke er med til at gøre område til et udsat boligområde, og herved ikke burde blive ramt af regeringens tiltag. Det kan heraf ses, at en borger forventer en form for respekt, som den enkelte borger og ikke mener, at man som enkelt person fortjener at blive uretmæssigt inddraget i udspil fra regeringen. Borgerne vil desuden naturligt gerne forsikres, at de ikke mister deres retslige rettigheder i form af deres daginstitutionsplads, hvilket de formentligt gør, da de med stor sandsynlighed ikke vil kunne få et nyt barn ind i en lokal daginstitution.

Forælder 13 og 14 sætter spørgsmålstegn ved, om alle borgerne er opmærksomme på konsekvenserne ved at bo i et udsat boligområde; om alle borger ved, at de kan gå hen og miste deres daginstitutioner. De borger som indser dette, kan måske finde på at flytte, hvis de står og venter sig et barn. Det kræver ressourcer at flytte, hvorfor man kan formode, at det vil være de socioøkonomisk stærkeste, der gør det. Dette gør, at der bliver en yderligere

opdeling af borgerne i det udsatte boligområde, hvor det således blot vil være de socioøkonomisk svageste, der vil miste deres respektanerkendelse.

Forældrene fra KFUM børnehaven blev spurgt direkte til, om de vil flytte fra området, hvis der ikke var nogle daginstitutioner. Hertil kom de med forskellige svar. Nogle forældre ville flytte, mens andre ville blive boende. Dette mener jeg blot er med til at understrege ovenstående teori. Forældrene fra Børnehuset Jennumparken blev spurgt ind til grunden til at de havde valgt den daginstitution, som de havde. Her var det hyppigste svar at de ønskede en daginstitution, der lå tæt på deres hjem.

Alt dette gør, at man kan konkludere at borgerne har en forventning til, at man som borger har krav på og ret til at have lokale daginstitutioner. Hvis samfundet så prøver at fjerne denne rettighed fra borgerne, vil det gøre, at de ikke føler sig anerkendt på samme niveau som i dag. Denne manglende anerkendelse, kan være bevæggrund for, at nogle borgere (måske som nævnt de socioøkonomisk stærkeste), ser på at flytte fra området, for at opnå en form for anerkendelse igen.

8.2 Misanerkendelse

Forælder 13 kommer også ind på, at der er en distance mellem politikerne og de borgere, der bor i de udsatte boligområder. Denne distance er med til at give en mistillid hos borgerne mod politikerne, idet de betvivler om politikerne har forståelse for dem som borgere. Borgere ender med at stå tilbage med en misanerkendelses følelse.

I KFUM børnehaven er der flere forældre, der kommer ind på, hvordan de som borgere i lokal området føler sig misanerkendt af det øvrige samfund. F.eks. kommer forælder 12 ind på at de seneste år, er retorikken blevet hård, rigtig hård, overfor de udsatte boligområder. Det er sjældent de gode historier, der kommer frem fra området. Når samfundet således altid hører de dårlige historier og det kun er dem der er fokus på, giver man ikke området den nødvendige anerkendelse det måske fortjener. Hvis de gode historier også kom frem, var der imidlertid en chance for, at samfundet ville anerkende de udsatte boligområder, hvilket ville kunne være med til at starte en positiv udvikling for området.

8.3 Værdsættelsesanerkendelse

Denne teori har haft en stor betydning i løbet af de forskellige interviews, mange forældre har fortalt om deres følelser, der var tæt knyttet til denne teori.

Flere af forældrene undrer sig over, at de som borgere bliver vurderet på lige vilkår med de andre i området. Der er hermed altså ingen af forældrene der antageligt mener, at de er en del af hvad regeringen ser som en udfordring for området. Forælder 13 kommer ind på, at hun har fokus på at passe sit arbejde og få hverdagen til at fungerer. Hun siger videre, at hun ville få svært ved at passe sit arbejde, hvis hun ikke havde en daginstitution i hendes lokalområde. Hun mener faktisk, at det ville medføre, at det var umuligt for hende at passe sit arbejde, mens hun havde børn, der skulle i daginstitution. Løsningen i henhold til hende, ville være at opsig sit job. Hun gør det klart, at hun synes at hun burde være værdsat på lige vilkår med borgerne i de øvrige lokalsamfund, da hun bidrager til samfundet som alle mulige andre borgere. Imidlertid tager tiltagene fra regeringen ikke individuelle hensyn, her bliver alle borger vurderet over en kam efter det område de er bosat i.

Lederen af KFUM børnehaven kommer ind på, at man som institution ikke føler sig værdsat. Randers kommune står med udfordringer i fremtiden i form af et stigende børnetal de kommende år. Når man som kommune samtidig bliver nødsaget til at lukke daginstitutioner, pga. regeringens udspil, føler daginstitutionerne manglende anerkendelse. Det sender et signal til daginstitutioner, som KFUM børnehaven, om at man ikke bliver værdsættelsesanerkendt, da man således ikke mener, at KFUM børnehaven kan være behjælpelig med at løse fremtidige fælles udfordringer.

Et andet perspektiv kan være den anerkendelse, der foreligger mellem borger og daginstitution. Forælder 12 føler sig anerkendt og værdsat af hans daginstitution i hverdagen, da de ser på ham som person og hjælper hvor det er muligt. Han føler at man kan stole på sin daginstitution, at der ikke bliver set forskelligt på forældrene og at alle bliver behandlet ens. Denne følelse kan være med til, at han som forælder vil engagere sig mere i lokalsamfundet og især i hverdagen i daginstitutionen. Dette ses f.eks. ved, at han vælger at indskrive alle hans børn i KFUM børnehaven, selvom at han er bosat nær Børnehuset Jennumparken, specielt set i det perspektiv, at forældre normalt ønsker den daginstitution der ligger nærmest hjemmet.

9.0 Diskussion

Til slut vil jeg, inden den endelige konklusion, prøve at diskutere lidt af resultaterne fra analysen sammenholdt med de politiske overvejelser og bevæggrundene for at lave "Ét Danmark uden parallelsamfund". Jeg vil diskutere nogle af de ting, der er skrevet i

delkonklusionen, da jeg i forbindelse med analysen løbende har diskuteret emner, der er blevet vendt i empiriindsamlingen og de udfordringer der er blevet fremlagt.

Regeringen ser, at der er tre udfordringer med indvandrere i Danmark. Specielt førstnævnte udfordring er i strid med det som analysen har vist. Regeringen mener, at indvandrere skal være bedre til at lære dansk, få et job og blive en del af lokalsamfundet (Regeringen 2018, s. 5). Men når man som borger i et udsat boligområde, ikke kan se hvordan hverdagen skal fungere uden en lokal daginstitution, og overvejer om løsningen er at opsiges sit arbejde, gør det dog modsvarende, at tiltagene fra regeringen ikke er med til at løfte deltagelsesniveauet i lokalsamfundet. Endvidere, hvis borgeren vælger at opsiges sit arbejde, vil det gøre at borgeren ikke føler sig værdsat, da man som borger ikke føler at man bidrager til samfundet. Når man ikke føler man bidrager, ønsker man ej heller at involvere sig i lokalsamfundet, herved kommer man til at have følelsen af ikke at være anerkendt. Når man herefter mister ens anerkendelse i samfundet, er det ligeledes svært at anerkende andre i lokalsamfundet, og derved er man som borger ikke med til at løfte lokalsamfundet, men nærmere med til at starte en negativ udvikling.

Alt dette gør, at regeringen har formået at gøre udfordringerne for de udsatte boligområder endnu større. Tiltagene er altså *ikke* med til at gøre indvandrerne eller beboerne fra de udsatte boligområder mere integrerede.

Nogle af regeringens tiltag, kan ligefrem være med til at borgere ønsker at flytte fra de udsatte boligområder. Dette kom også frem i både et par interviews med forældrene og til forældrebestyrelsesmødet. Der kan være flere udfordringer ved dette. Er der ledige billige boliger andre steder i kommunen? Bliver man mere integreret af at bo et andet sted i kommunen? Hvad med dem, der fortsat vil være bosat i de udsatte boligområder, vil de blive yderligere isoleret?

De tre spørgsmål, kan være værd at undersøge hver for sig, men der ingen tvivl om, at specielt det sidste; Hvad med dem, der fortsat vil være bosat i de udsatte boligområder, vil de blive yderligere isoleret? Er afgørende. Hvis vi antager, at de borgere der kan finde på at flytte, er de borgere der føler sig mest anerkendt i samfundet, eller prøver at opnå den anerkendelse ved at flytte. Så vil de der er tilbage være dem, der ikke føler sig anerkendt, på den ene eller anden måde. Når man ikke opnår en anerkendelse i samfundet, kan det være svært at finde overskud til at interagere med andre borgere i lokalsamfundet. Dette gør, at borgerne formentligt ikke vil bidrage til samfundet og at borgerne således ikke kommer til at føle sig værdsat. Derved vil man som borger ikke prøve at tilpasse sig de værdier og normer

det i øvrige samfund agere under. Hvis man som samfund blot ville prøve at involvere disse ”rester”, ville man ikke skulle gøre meget før end at disse mennesker vil komme til at føle sig anerkendt. Så hvis man prøvede at give disse mennesker lidt anerkendelse, f.eks. i form af en daginstitution, kunne det have en positiv udvikling for lokalsamfundet.

Regeringen mener, at indvandrerne skal være bedre til at være en del af lokalsamfundet. Men hvordan? Man vælger at presse daginstitutionerne ved at lave de nævnte omstruktureringer. I nogle tilfælde kan dette ske at medføre, at daginstitutioner skal lukkes. Derved er det at presser indvandrerne i deres hverdag, herved kan der komme et manglende overskud i forbindelse med den manglende anerkendelse. I min undersøgelse, er der ikke nogen af forældrene, der synes, at dette er en god løsning. Til forældrebestyrelsesmødet kom det frem, at de mente at tiltagene kunne være en vej til at opnå de ønskede mål i regeringens mål for udspilet ”Ét Danmark uden parallelsamfund”. Men man løser ikke udfordringer, ved at komme med en masse love på en gang. Som nævnt tidligere, kommer forælder 13 ind på, at man ikke bare kan finde et andet sted at bo, til de samme penge som i de udsatte boligområder. Disse borgere skal have mulighed for at flytte, og hvis der ikke er lejligheder eller boligmuligheder i andre dele af kommunen, kan alle tiltagene være lige meget. Da vil borgerne komme til at føle sig fanget i de udsatte boligområder og i den forbindelse kommer de også til at mangle anerkendelse. Udviklingen i områderne har således ikke en lys fremtid. Borgere med overskud og borgere der føler sig anerkendt, eller har en målsætning om at blive det, vil flytte. Dette kan risikere at resultere i, at man efterlader de udsatte boligområder i endnu større udfordringer.

10 Konklusion

I min konklusion vil jeg tage udgangspunkt i de hovedpunkter, som informanterne kommer frem til i forbindelse med de forskellige interviews. Dette målt op imod regeringens tiltag til ændringer og bevæggrund for at komme med disse ændringer.

Regeringens udspil "Ét Danmark uden parallelsamfund", har informanterne fra forældrebestyrelsesmødet en tvetydig holdning til. De synes på den ene side, at det er hård retorik rettet mod dem og deres nabolag. Men da snakken blev dybere, kom der flere ting frem, der gjorde at nogle af forældrene syntes, at regeringens ønsker om at få integreret dele af befolkningen bedre, godt vil kunne ske ved at få spredt befolkningen. Dog er forældrene dog ærgerlige over, at det skal foregå så hurtigt og hårdt specielt ift. daginstitutionerne. Alle forældrene er enige om, at det er børnene der betaler prisen. Det er børnene som ikke får samme vilkår, som de andre børn, da de nu ikke mere vil have mulighed for at få "venner" i lokalsamfundet. Forældrene har megen snak om lokalsamfundet, og om hvordan regeringens tiltag kommer til at påvirke netop deres hverdag. De betvivler om deres hverdag overhovedet vil kunne fungere. Forældrene har til gengæld ikke megen fokus på børnene og deres trivsel. Der er ikke nogen af interviewene, hvor læringsmiljøerne og generelt børnemiljøerne bliver bragt op. Dog starter forældrebestyrelsesmødet med at have fokus på barnesynet og deres læringsmiljøer. Hurtigt bliver interviewene ført over på forældrene og deres følelse overfor hele situationen. Måske kan man konkludere ud fra det, at det rigtigt berør borgerne, da de hurtigt begynder at snakke om deres egen situation og hvordan det kommer til at påvirke lige netop deres hverdag.

Man vil summeret kunne konkludere at befolkningen bliver berørt af tiltag, der direkte går ned og påvirker deres befolkningsgruppe. Folk vil gerne have en form for anerkendelse fra politikkerne og det øvrige samfund. Samtidig savner befolkningen at nogen af de gode historier fra de udsatte boligområder kommer frem. Selv om deres historie ikke bliver fortalt og deres daginstitutioner står i en presset situation, virker det dog ikke til at deres motivation for lokalsamfundet er forsvundet. Alle jeg har snakket med, har virket yderst engageret i deres børn og børnehaver. Samtidig føler de at en lokalbørnehave betyder meget for dem. Dette kan dog blive ændret efter regeringens tiltag, da de udsatte boligområder risikere en yderligere stigmatisering, ved at de stærkeste socioøkonomiske borgere vælger at flytte fra området. Dette kan medføre at opdelingen af boligområderne i Danmark blot kan blive endnu større.

11 Litteraturliste

- Bech-Danielsen, Claus & Stender, Marie 2017, *Fra ghetto til blandet by*, 1 udgave, 1 oplag, Gads forlag
- Boolsen, Merete Watt, 2015, *Grounded theory*, I Tanggaard, Lene & Brinkmann, Svend, *Kvalitative metoder – En grundbog*, s. 241-272, 2 udgave, 2 oplag, Hans Reizels Forlag
- Bryman, Alan, 2012, *Social research methods*, 4 udgave, Oxford University Press
- Børne- og Socialministeriet, 2018, *5.500 børn får de kommende tre år glæde af flere uddannede pædagoger i deres daginstitution*, Børne- og Socialministeriet <https://socialministeriet.dk/nyheder/nyhedsarkiv/2018/jun/5500-boern-faar-de-kommende-tre-aar-glaede-af-flere-uddannede-paedagoger-i-deres-daginstitution/> Senest set den 02.06.19
- Børne- og familieudvalg, 2018 A, den 4. september punkt 97, Randers Kommune. <https://dagsordener.randers.dk/vis/pdf/bilag/ec3c7fce-6874-4ecf-a5e9-462e08247664?redirectDirectlyToPdf=false> Senest set den 02.06.19
- Børne- og familieudvalg, 2018 B, den 2. oktober punkt 105, Randers Kommune. <https://dagsordener.randers.dk/vis/pdf/bilag/658f9391-d923-4df2-978e-719e76of46b9?redirectDirectlyToPdf=false> Senest set den 02.06.19
- Børne- og familieudvalg, 2019, den 19. februar punkt 14, Randers Kommune. <https://dagsordener.randers.dk/vis/pdf/bilag/6e4c0838-1b69-480a-9166-5299aade903c?redirectDirectlyToPdf=false> Senest set den 02.06.19
- Børne- og Ungeudvalget, 2018, *Beslutningsprotokol 10.09.2018*, Silkeborg kommune. <https://silkeborg.dk/Handlers/Modules/ESDH/PdfHandler.ashx?id={C15FDF48-7BB0-44B6-9994-03373AA5BB5C}&type=3&index=0> Senest set den 02.06.19
- Christensen, Mai Møller, 2018, *Direktør: Ghettoplanen vil udhule flere daginstitutioner*, JydskeVestkysten <https://www.jv.dk/esbjerg/Direktoer-Ghettoplanen-vil-udhule-flere-daginstitutioner/artikel/2667318> Senest set den 02.06.19
- Flyvbjerg, Bent, 2015, *Fem misforståelser om casestudiet*, I Tanggaard, Lene & Brinkmann, Svend, *Kvalitative metoder – En grundbog*, s. 497-521, 2 udgave, 2 oplag, Hans Reizels Forlag
- Folketinget, 2018-19, *L 38 Forslag til lov om ændring af lov om almene boliger m.v., lov om leje af almene boliger og lov om leje*, Folketinget <https://www.ft.dk/samling/20181/lovforslag/L38/24/afstemninger.htm> Senest set den 02.06.19

- Horsens Kommune U.D., *Byrådsmedlemmer*, Horsens Kommune
<https://horsens.dk/Politik/Byraadet/Byraadsmedlemmer> Senest set den 02.06.19
- Kristiansen, Søren, 2015, *Kvalitative analyseredskaber*, I Tanggaard, Lene & Brinkmann, Svend, *Kvalitative metoder – En grundbog*, s. 481-496, 2 udgave, 2 oplag, Hans Reizels Forlag
- Landsbyggefonden U,D, *Boligområder i bevægelse - Kapitel 2, Sanering, byggeboom og områdeløst*, Landsbyggefonden
- Laumann Jørgensen, Simon 2018, *Axel Honneth*, 1 udgave, 1 oplag, Djøf Forlag
- LBK nr. 176 af 25/02/2019
<https://www.retsinformation.dk/pdfPrint.aspx?id=206363> Senest set den 02.06.19
- LOV nr. 1529 af 18/12/2018
<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=205984> Senest set den 02.06.19
- Madsen, Klaus, 2019, *Ghettoplan kan lukke børnehave: Vi er nødt til at overholde loven*, Fyens Stiftstidende
<https://www.fyens.dk/Fredericia/Ghettoplan-kan-lukke-boernehave-Vi-er-noedt-til-at-overholde-loven/artikel/3316699> Senest set den 02.06.19
- Olesen, Rikke M. & Storvang Mathilde 2014, *Scandias storhed og fald*, Randers Amtsavis
<https://amtsavisen.dk/randers/Scandias-storhed-og-fald/artikel/150344> Senest set den 02.06.19
- Randers Kommune, U.D., *Om byrådet*, Randers Kommune
<https://www.randers.dk/demokrati/byraad/om-byraadet/> Senest set den 02.06.19
- Randers Kommune 2017, *Lokalplan 640 Sporbyen Scandia*, Randers Kommune
https://old.randers.dk/media/41285/lp640_sporbyen_scandia_offentliggorelse.pdf Senest set den 02.06.19
- Randers Kommune 2019, *Årsbudget 2019*, Randers Kommune
<https://www.randers.dk/media/9819/aarsbudget-2019-til-hjemmeside.pdf> Senest set den 02.06.19
- Randers Realskole U.D., *Velkommen til Randers Realskole*, Randers Realskole
<https://randersrealskole.dk/> Senest set den 02.06.19
- Region Midtjylland 2017, *Midt i statistikken Randers Kommune 2017*, Region Midtjylland
https://www.rm.dk/siteassets/regional-udvikling/midt-i-statistikken/midt-i-statistikken-2017/randers_ny.pdf Senest set den 02.06.19

- Regeringen 2018, "*Ét Danmark uden parallelsamfund*", Statsministeriet 2018
- Tanggaard, Lene & Brinkmann, Svend, 2015, *Interviewet: Samtale som forskningsmetode*, I Tanggaard, Lene & Brinkmann, Svend, *Kvalitative metoder – En grundbog*, s. 29-53, 2 udgave, 2 oplag, Hans Reizels Forlag
- Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen U.D., *Kombineret udlejning*, Transport-, Bygnings- og Boligministeriet
<https://www.trafikstyrelsen.dk/DA/Bolig/Bolig/Almene-boliger/Kombineret-udlejning.aspx> Senest set den 02.06.19
- Transport-, Bygnings- og Boligministeriet 2017, *Ghettoliste 2017*, Transport-, Bygnings-, og Boligministeriet
<https://www.trm.dk/da/nyheder/2017/ghettolisten-2017> Senest set den 02.06.19
- Transport-, Bygnings- og Boligministeriet 2018, *Ny ghettoliste*, Transport-, Bygnings-, og Boligministeriet
<https://www.trm.dk/da/nyheder/2018/ny-ghettoliste> Senest set den 02.06.19
- VEJ nr. 9109 af 27/02/2015
<https://www.retsinformation.dk/pdfPrint.aspx?id=168574> Senest set den 02.06.19
- Velfærdspolitisk analyse 2018, *Børn fra udsatte boligområder i daginstitutioner*", Velfærdspolitisk analyse nr. 15 2018, Børne- og Socialministeriet
<https://socialministeriet.dk/media/19176/vpa-boern-fra-udsatte-boligomraader-i-daginstitutionerdocx.pdf> Senest set den 02.06.19
- Viborg Kommune U.D., *Fakta om medlemmer af byrådet*, Viborg Kommune
<https://kommune.viborg.dk/Politik/Byraad-og-udvalg/Byraadet/Fakta-om-byraadsmedlemmer> Senest set den 02.06.19
- Yding, Heikki & Nielsen, Flemming, 2018, *Kommunal frugt: Lukkede ghetto-børnehaver vil koste millioner og give lang transport*, Danmarks Radio
<https://www.dr.dk/nyheder/regionale/oestjylland/kommunal-frygt-lukkede-ghetto-boernehaver-vil-koste-millioner-og-give> Senest set den 02.06.19

12 Bilag

Bilag 1 – Forældrebestyrelsesmøde i daginstitution KFUM børnehave

Bilag 2 – Driftsoverenskomst mellem Randers kommune og daginstitution KFUM børnehave

Bilag 3 – Listen over udsatte boligområder pr. 1 december 2018

Bilag 4 – Forælder interviews i Børnehuset Jennumparken

Bilag 5 – Forælder interviews i KFUM børnehave